ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 180 (7. 569) ◆ 1991 йил 18 сентябрь, чоршанба ◆ Нархи 8 тийин.

Ўзбекистон Компартияси фавқулодда XXIII қурултойининг БАЁНОТИ

СССРда рўй берган давлат тўнтариши жамиятимизда вужудга келтирган жиддий инқироз ҳамда шундан кейин сиёсий кучлар нисбатининг ниҳоятда тез ўзгариши миллионларча кишилар ҳаёти ва тақдирини белгилайдиган масалани ҳал этиш вазифасини олдимизга кўндаланг қилиб қўйди.

Қурултой КПССнинг бугунги аҳволи ва унинг аслида емирилганлиги тоталитар давлат негизини ташкил этган ақидалар ва ташкилий тузилмалар бутун бир тизимининг барбод бўлганлигини билдиради ва улар бундан кейин тоталитар давлат билан биргаликда ўткинчи тарихга айланиб қолиши керак, деб ҳисоблайди. Ўзбекистон Компартияси узоқ вақт давомида КПСС таркибида бўлди, амалда эса партиянинг стратегик йўлини ишлаб чиқишдан четлаштириб қўйилди. Бизнинг партиямиз КПСС Марказий органларининг ҳаётдан ажралиб қолган қарорларининг, у йўл қўйган бузилишлар, катта камчиликлар ва хатоларнинг асири бўлиб келди.

Қурултойимиз шуни таъкидлайдики, КПСС XXVIII съезди ва республика коммунистларининг XXII съездидан бошлаб Ўзбекистон Компартияси КПСС Дастури ва Уставидан фарқ қилувчи ўз Ҳаракат дастурига ва Уставига эга бўлиб, адлия органлари рўйхатидан ўтказилган ҳолда барча муҳим ҳаётий масалаларда аслида мустақил сиёсат олиб борди. Вужудга келган аҳвол, КПСС Марказий Комитети раҳбариятидаги консерваторлар 19—21 августдаги тўнтаришни амалда актив қўллаб-қувватлаганлиги ва уларнинг беқарор мавқеда турганлиги муносабати билан илгари баён этилгандек, қурултой Ўзбекистон Коммунистик партияси КПСС таркибидан, унинг барча ташкилий тузилмаларидан чиққанлигини, марказий органлардан ўз вакилларини чақириб олганлигини эътироф этади.

Тоталитар, маъмурий-буйруқбозлик партия-давлат тизими шароитида Ўзбекистоннинг ижтимоий-сиёсий, маънавий, ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш вазифаларини рўёбга чиқаришнинг тарихий хусусиятлари ва ўзига хос амалий фаолиятини эътиборга олиб, Ўзбекистон Компартияси ҳозирги ҳолатида бундан буён иш олиб бора олмаслигини англаб етди. Республика ва унинг халқининг олий манфаатларига амал қилиб, қурултой Ўзбекистон Компартияси негизида сифат ва мазмун жиҳатидан тамомила янги сиёсий ташкилот — Ўзбекистон Халқ-Демократик партиясини тузиш зарур деб ҳисоблайди.

Қурултой тарихий воқеани — Олий Кенгашнинг олтинчи сессияси Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллигини эълон қилганлигини табриклайди. Бу давлат ҳужжатида республика барча кишиларининг, бутун халқимизнинг иродаси ва манфаатлари ифодаланган. Мустақилликка эришиш Ўзбекистон Республикасида яшовчи барча кишиларнинг халқаро ҳуқуқ ҳамда инсон ҳуқуқлари ва эркинликлари Декларациясининг ҳамма томонидан тан олинган қоидаларига мувофиқ сиёсий, иқтисодий, шахсий эркинлик ва хавфсизлик кафолатларини вужудга келтириш учун ниҳоятда қулай имконият очиб беради.

Қурултой ўз халқига ҳалол хизмат қилган коммунистларга миннатдорчилик билдиради ва улар тараққийпарвар руҳда фикрловчи барча кишилар сингари бундан буён ҳам Ўзбекистоннинг жаҳон жамиятида ҳам муносиб ўрин эгалловчи демократик давлат сифатида қарор топиши ва гуллаб-яшнаши учун ҳали кўп иш қиладилар, деб ишонади.

Қурултой халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш, ўзаро тенг ва фойдали ҳамкорликни ривожлантириш тарафдори эканини таъкидлайди.

Қурултой янги партиянинг дастурий ҳужжатларида сийқаси чиққан ақидалар ўрнини янги мафкурага, энг яхши халқ-демократик анъаналарига, халқнинг тарихий тажрибасига, умумбашарий қадриятларга таянувчи соғлом фикр мафкураси эгаллайди, деб ҳисоблайди.

Биз ҳар қандай қийинчиликларга қарамай, халқ сақлаб қолган олижаноб ақидалар — адолат, эзгулик, тенглик, шахс эркинлиги, ахлоқ-одоб ва инсонпарварлик идеалларидан асло воз кечмаймиз. Бу қадриятлар абадийдир ва улар шубҳасиз, янги партиянинг асосий мақсади бўлиб қолади. Партия Ўзбекистонда истиқомат қилувчи барча миллатлар вакилларига таяниши, кишиларни миллати аломатига кўра ажратиб жамиятимизни парчаланиб кетиш хавфидан эҳтиёт қилмоғи даркор.

Қурултой янги партия Дастурига республика аҳолисининг барча табақалари томонидан тўла маъқулланган «Ўзбекистоннинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллиги, маънавий янгиланиш, ижтимоий адолат ва аҳолининг муносиб турмуш шароити учун» Ўзбекистон Коммунистик партиясининг Ҳаракат дастурини асос қилиб олиш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайди.

Партия стратегик ва кундалик сиёсатининг бош мақсади инсон учун муносиб турмуш ва меҳнат шароитини яратиш, Конституция ва қонунларга, ижтимоий адолатга қатъий риоя қилинган ҳолда ҳар бир кишининг хавф-хатарсиз яшашини, ижтимоий жиҳатдан ҳимояланиши, миллати, дини ва эътиқодидан қатъи назар, ҳуқуқлари, эркинлиги, шани ва қадр-қимматини таъминлашдан иборат бўлмоғи керак.

Қурултой ҳисоблайдики, янги партия инсонга ўз иқтисодий ва ижтимоий турмушининг шаклларини эркин танлаб олишини таъминлайдиган жамиятнинг сиёсий ва давлат қурилишига эришмоғи лозим.

— Бу жамиятда бирорта мафкуранинг, бирорта дунёқарашнинг якка ҳукмронлиги бўлмаслиги, сўз ва виждон эркинлиги ҳукмронлик қилиши, республика ҳудудида яшовчи барча халқларнинг анъаналари, урф-одатлари, диний эътиқодлари, тил ва маданияти ҳурмат қилиниши лозим. Қурултой жамиятнинг маънавий янгиланиши, фан, маданият, адабиёт ва санъатнинг эркин ривожланиши учун барча устиворликлар яратилишининг тарафдоридир.

— Бу жамиятнинг асоси барча шаклдаги мулкчиликнинг тенглигидан, кўп укладли иқтисодиётдан иборат бўлиб, халқ ҳаёти тарзи ва анъаналарининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда бозор иқтисодиёти муносабатларига аста-секин ўтилиши лозим. Бунда аҳолининг иш билан таъминланиши, аввало, аҳолининг ижтимоий заиф қатламлари: кексалар ва болалар, кўп болали оилалар, ўқитувчилар ва талабалар, кам таъминланган ва сўққабош фуқароларнинг тирикчилигига етадиган истеъмол бюджети учун кафолат яратилиши зарур.

— Бу жамиятда иқтисодий ва хўжалик фаолияти мафкуралардан тамомила ҳоли бўлиши, мулкчиликнинг барча шакллари эркин ривожланиши, ҳукм ўтказишнинг бўлмаслиги ҳамда корхоналар, хўжаликлар, кооперативларга, уларнинг фаолияти республика ва унинг ҳудудида яшовчи аҳоли манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилганлигини назарда тутиб, уларнинг ишбилармонлигига эркинлик берилиши керак.

— Бу жамиятнинг сиёсий ҳаётида барча фуқароларга уларнинг миллати ва элатидан, дини ва эътиқодидан, ижтимоий аҳволи ва келиб чиқишидан қатъи назар, давлат ва жамоат ишларида баб-баравар иштирок этиши учун кафолат берилади.

Жамиятимизнинг ана шундай тузилишига эришиш янги партия Дастурининг ўзаги бўлмоғи лозим. Бундай мақсадга эришиш воситаси кейинги пайтларда синовдан ўтиб улгурди. Бу — фуқаролар аҳиллиги ва миллатлар тотувлиги, ишбилармонликнинг тўла иқтисодий эркинлиги таъминланган ҳолда турмушнинг барча соҳаларида қатъий интизом ва тартиб ўрнатилишидир.

Қурултой бевосита ҳокимият ва бошқариш вазифаларини ўз зиммасига оладиган барча партия тузилмаларининг тамомила истисно қилиниши тарафдоридир. Янги партия халқ ташаббусини ва ижодиётини, унинг барча намояндаларининг иродаси ва интилишларини мужассамлаштирувчи парламент типидаги партия, ўзини сафарбар этувчи фаол ва обрўли ташкилот бўлиши лозим.

Қурултой тузилган ташкилий комитет ва комиссиялар ана шу умумий қоидаларга амал қилиб, янги партиянинг бўлажак Дастури ва Устави лойиҳаларини, таклиф қилинадиган ташкилий тузилма лойиҳасини тайёрлашлари зарур, деб ҳисоблайди. Улар эълон қилиниши, халқ ўртасида кенг кўламда муҳокама этилиши ва шундан кейингина таъсис қурултойида кўриб чиқилиши лозим.

Қурултой шуни қайд этадики, КПССнинг раҳбарияти унинг номидан ўтказган сиёсат келтириб чиқарган салбий оқибатлар учун Ўзбекистон Компартиясининг аъзолари жавобгар эмаслар ва жавобгар бўлмасликлари лозим. Улар Ватан бахт-саодати йўлида ҳалол ва астойдил меҳнат қилдилар, бинобарин ўз халқлари кўзига очиқ юз билан дадил қарай оладилар.

Қурултой Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашига мурожаат қилиб, коммунистларнинг конституциявий ҳуқуқлари ҳимоя қилинишининг кафолатлари тўғрисида, уларнинг ижтимоий таъминланиш ҳуқуқлари, халқ олдидаги хизматлари учун фахрийларга қонунга мувофиқ белгиланган ижтимоий нафақалар сақланиб қолиниши ҳақида, коммунистларнинг ҳуқуқлари, шани ва қадр-қиммати ҳуқуқни ҳимоя қилиш идоралари томонидан муҳофаза қилиниши тўғрисидаги Қонун ҳужжати қабул қилишни таклиф этади.

Қурултой янги партия тузиш зарурлигини айтиб, коммунистлар ана шу мушкул давр талаб этаётган ҳаётимиз учун зарур бўлган тадбирларни тўғри тушунадилар, матонат, вазминлик ва соғлом фикр эгаси эканликларини намоён қиладилар, деб ишонч билдиради.

Қурултой Ўзбекистон Республикасининг равнақ топишидан астойдил манфаатдор бўлган ҳамда унинг тақдири учун масъулиятни ўз зиммасига олишга тайёр турган барча фуқароларни тўғри йўлни онгли равишда танлаб олишга, тузилаётган Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси сафларига киришга даъват этади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

РЕСПУБЛИКА ДАВЛАТ ҲОКИМИЯТИ ВА БОШҚАРУВ ИДОРАЛАРИНИ ҲАМДА ХАЛҚ ТАЪЛИМИ СИСТЕМАСИНИ ПАРТИЯДАН ҲОЛИ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

1. Ўзбекистон республикаси ҳудудидаги давлат ҳокимияти ва бошқарув идоралари, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари, ҳунар-техника билим юртлари ва умумтаълим мактаблари партиядан ҳоли этилсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, республика давлат аппарати идораларида ва халқ таълими системасида сиёсий партиялар ва ҳаракатларнинг ташкилий тузилмалари ташкил этилишига бундан буён йўл қўйилмайди.

Ушбу Фармон имзоланган пайтдан бошлаб кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1991 йил 17 сентябрь.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ПОКИСТОНГА ТАКЛИФ ЭТИЛДИ

Исломобод. 16 сентябрь. (ТАСС мухбири Николай Семенко). Бош Вазир Навоз Шариф Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовни Покистонга ташриф буюришга таклиф этди. «Ньюс» газетаси хабардор манбаларга таяниб бугун шу ҳақда хабар қилди.

Навоз Шарифнинг Ислом Каримовга шахсий мактубида Ўзбекистон Президентининг Покистонга ташрифи икки мамлакат қардош халқлари ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлашга кўмаклашади, деб таъкидланади. Покистон билан Ўзбекистонни мустаҳкам маданий, тарихий ва диний алоқалар боғлаб турибди, дейилади мактубда.

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Кеча Ҳиндистон савдо кўргазмасини ўтказиш ташкилот комитетининг мажлиси бўлди. Бу кўргазма Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ҳиндистонга расмий ташрифи чоғида эришилган аҳдлашув ва Ҳиндистон савдо ярмаркалари бошқармалари билан Ўзбекистон Республикаси савдо-саноат палатаси ўртасида имзоланган баённомага мувофиқ 20 сентябрда Тошкентдаги Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг қурилиш бўлимида очилади.

⊙ Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 120-моддаси 3-қисмига мувофиқ С. О. Азимов Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири, В. М. Камолов бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазири вазифаларидан озод этилдилар.

ИТТИФОҚДА

⊙ Кеча М. С. Горбачев Москвада тузилган бош муҳаррирлар клуби аъзолари билан учрашди. Унда оммавий ахборот воситаларининг мамлакатнинг бугунги сиёсий ҳаётида тутган роли тўғрисида гап борди.

⊙ 27 октябрда ўтказиладиган Тожикистон Президенти сайловларида бу лавозимга ҳозирча тўрт киши — табиатни муҳофаза қилиш республика жамиятининг раиси Р. Набиев, «Хизмат» концернининг президенти С. Тўраев, СССР кинематографчилар уюшмасининг раиси Д. Худоназаров, «Рох» концернининг президенти А. Халимов номзодлари кўрсатилди.

⊙ СССР Бош прокурори Н. Трубин кеча таниқли рус ёзувчиси А. И. Солженицинга нисбатан 1974 йилда қўзғатилган жиноий иш ҳужжатларини ўрганиб чиқиб, унинг хатти-ҳаракатларида жиноят аломатлари йўқлиги сабабли ушбу жиноий ишни тўхтатди. Бош прокурор А. И. Солженициинни ўз қароридан хабардор этди.

⊙ Қозоғистон Президенти Н. А. Назарбоев 14—15 сентябрда Уральск шаҳрида маҳаллий казаклар маданий тарихий жамияти ва «Уйғониш» комитети томонидан ўтказилган, казаклар ҳаракати 400 йиллигига бағишланган маросимларда Қозоғистон Республикаси давлат мустақиллигига очиқдан-очиқ ҳурматсизлик намойиш қилинганлиги муносабати билан Россия Президенти Б. Н. Ельцинга шахсий мактуб йўллади.

ХОРИЖДА

⊙ Югославия Президенти С. Месич Бирлашган Миллатлар Ташкилотига Хавфсизлик Кенгашининг шошилинч мажлисини чақириш ҳамда Югославиядаги миллатлараро можаролар давом этаётган районларга БМТ халқаро кучларини юбориш илтимоси билан мурожаат этди.

⊙ Латвия аҳолиси эндиликда СССРдан юбориладиган пулларни ололмайди. Бу Латвия СССРдан бундан буён пул олмаслиги сабабли банкларда пул қолмаслигига йўл қўймаслик мақсадида қилинмоқда.

⊙ Европа ҳамжамияти комиссиясининг раиси Ж. Делор СССР халқ хўжалигини оператив бошқариш бўйича комитет раҳбари И. Силаевдан ўтган ҳафтада Совет Иттифоқига 8,5 миллиард доллар миқдорида озиқ-овқат маҳсулотлари ва мол етказиб бериш баён этилган мактубни олиб, бу миқдордаги ёрдам биргина Европа ҳамжамияти томонидан кўрсатила олмаслигини айтди.

⊙ Канада хоккейчилари финал учрашувларда АҚШ командасини кетма-кет икки марта мағлубиятга учратиб, ҳар тўрт йилда бир марта ўтказиладиган Канада кубогининг ғолиби бўлдилар.

✦

Ичимлик сувимиз мусаффо ҳамда хуштаъм бўлиши «Сувсоз» тресги ишчи ва хизматчиларига боғлиқдир. Айни пайтда трест жамоаси шаҳримизни зилол сув билан таъминлаш учун қўлидан келганча ҳаракат қилмоқда. Бунда трестга қарашли автомобиль корхонасида кўп йиллардан бери ишлаётган Комил Тўлаганов, Ҳамид Идрисов ҳамда Нуриддин Шокиров каби ишчиларнинг ҳиссалари катта бўлмоқда.

Тўлқин Каримов сурати.

✦

ИШЧИЛАР УЧУН

ҲАМЗА районидаги В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 2 та уйнинг дастлабкиси уч ой ичида фойдаланишга тахт қилиб қўйилди.

Тўққиз қаватдан иборат бўлган бу уйлар 4—5 хонадан ташкил топган. Уни Тошкент қурилиш бош бошқармасига қарашли 2-уйсозлик комбинати тикловчилари ҳамда буюртмачи корхонанинг Анатолий Мяхков бошчилигидаги 81-цех электриклари, 184-цехга қарашли кранчи Виталий Кавалцев ва экскаваторчи Александр Мухинлар тиклашда ўз меҳнатларини аямадилар. Айни вақтда яна бир уйнинг пойдевори қад кўтармоқда.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

Анъаналар—халқ мулки

МЕҲРИНГГА МУШТОҚМИЗ, «МЕҲРЖОН»!

ВАҚТНИНГ, инсон умрининг ўтишини қаранг. Ҳали яқиндагина биз жонажон Тошкентимизда анчадан буён унутилиб кетган яна бир расм-русумимизни — «Меҳржон» байрамини шод-ҳуррамлик билан нишонлаган эдик. Куз қуёшининг кишига ёқимли бир илиқлик тафти остида Горький номидаги маданият ва истироҳат боғида ана шу байрам қандай нишонланганлигини ҳанузгача унинг қатнашчилари гапириб юришади.

Буни қарангки, меҳрга муҳтож бўлган бизнинг дилларимизга яна «Меҳржон» байрами бир олам қувонч олиб келадиган бўлди. Гап шундаки, Ўзбекистон Республикаси ва Тошкент шаҳар меҳр-шафқат жамғармаси, Тошкент шаҳар ижроия комитети маданият бош бошқармаси, Горький номли маданият ва истироҳат боғи жамоаси шу сўлим гўшада шу йилнинг 21—22 сентябрь кунлари «Меҳржон» байрами — шукроналик халқ сайлини ўтказадиган бўлишди. Унга ташриф буюрган тошкентликлар ва шаҳримиз меҳнаткашлари Тошкент вилоятининг миришкор деҳқонлари ва соҳибкорлари билан учрашиб, улар етиштирган ноз-неъматлардан баҳраманд бўладилар, турли-туман сабзавот ва полиз маҳсулотларидан харид қиладилар. Бундан ташқари, жумҳуриятимизнинг таниқли созанда, хонанда ва раққосалари, олиму шоирлари, аскиячи ва қизиқчилари ҳам сайил қатнашчилари хизматида бўлишади. Боғ қўйнидаги чойхона гавжум бўлади, ошпазлар енг шимариб хизмат қилишади.

Хуллас, азиз дўстлар, ўзингизнинг бу галги дам олиш кунларингиз — 21—22 сентябрни мароқ билан ўтказай десангиз шу истироҳат боғига албатта ташриф буюринг, бу ерда бўладиган қизиқарли тадбирларнинг ҳақиқий иштирокчиси бўлинг!

ХОРИЖИЙ ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН СУҲБАТ

16 сентябрь куни Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов республикада турган хорижий журналистларни уларнинг илтимосига биноан қабул қилди. Улар орасида «Фигаро» (Франция) газетасининг мухбири Владимир Иванов, «Ассошиэйтед Пресс» ахборот агентлигининг мухбири Алан Куперман, «Файнэншнл Таймс» (Буюк Британия) газетасининг мухбири Арьяньжелл Ард ва «Индепендент» (Буюк Британия) газетасининг мухбири Патрик Кокури бор эди.

Қабул чоғида Ислом Каримов Ўзбекистон мустақиллиги эълон қилинишининг тарихий аҳамияти, уни сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамлаш юзасидан олиб борилаётган муайян ишлар ҳақида гапирди.

Эндиликда Ўзбекистон тарихий тараққиётнинг мутлақо янги босқичига кирди, деди Республика Президенти. Бундан буён унинг қўшни республикалар ва хорижий мамлакатлар билан алоқалари мустақил давлат даражасида амалга оширилади. Мустақил Ўзбекистонда инсон ҳуқуқлари халқаро нормалар асосида ҳимоя қилинади. Биз ягона иқтисодий макон ва ягона армияга эга бўлган иттифоқ таркибида ҳамкорлик қилишга тайёрмиз. Биз бундан кейин ҳам қобилиятли ёшларни чет элларда, шу жумладан ривожланган мамлакатларда ўқитишни давом эттириш ниятидамиз. Бизнинг корхоналаримиз эшиклари тадбиркорлар, илғор технологиялар ижодкорлари учун кенг очилди. Биз ҳар қандай мафкурадан ҳоли бўлган иқтисодий ҳамкорликни изчил давом эттирамиз. Ўзбекистон халқаро ҳамжамият аъзоси бўлиш учун қўлидан келган ҳамма ишларни қилади.

Шундан кейин Ўзбекистон Президенти журналистларнинг саволларига жавоб қайтарди.

Меҳмонлар самимий ошкора суҳбат учун миннатдорчилик билдиришди ва кенг оммага мустақил Ўзбекистонда амалга оширилаётган барча эзгу ишлар ҳақида ҳикоя қилиб берамиз деб ишонтиришди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти матбуот шўъбаси.

ЁН ТОМОНИ ЁЙСИМОН

СЕРГЕЛИ — 8. мавзесида қурила бошланган ён томони ёйсимон уйнинг иккинчиси ҳам қад кўтарди.

Тошкент қурилиш бош бошқармасининг 8-трестга қарашли 4-қурилиш-тиклаш бошқармаси бунёдкорлари бу ерда сидқидилдан меҳнат қилишмоқда. Василий Руссу бошлиқ бригаданинг пайвандчи-монтажчилари айниқса фаоллик кўрсатишаётир.

Гавҳар УСМОНОВА.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎРТОҚ Ш. Н. МАҲМУДОВАНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Шаҳло Насимовна Маҳмудова Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри.
1991 йил, 16 сентябрь.

Шаҳло Насимовна МАҲМУДОВА

1948 йилда Тошкент вилоятининг Пискент районида туғилган. Ўзбек, КПСС аъзоси, олий маълумотли, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат олий илмгоҳини тугаллаган.

Меҳнат фаолиятини 1969 йилда Тошкент тўқимачилик комбинатида бошлаган.

1972 йилдан комсомол, партия ишларида бўлиб, Ўзбекистон ЛКСМ Фрунзе район комитетининг биринчи котиби, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг котиби, Ўзбекистон Компартияси Киров район комитетининг биринчи котиби, КПСС Марказий Комитетининг масъул ташкилотчиси, Ўзбекистон Компартияси Тошкент вилоят комитетининг иккинчи котиби — ташкилий-партиявий ва ҳуқуқий ишлар бўлими мудири бўлиб ишлаган.

Шаҳло Насимовна Маҳмудова Ўзбекистон Республикаси халқ депутатидир.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎРТОҚ З. АЛМАТОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЧКИ ИШЛАР ВАЗИРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Зокиржон Алматов Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазири этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри.
1991 йил. 16 сентябрь.

Зокиржон АЛМАТОВ

1949 йилда Тошкент шаҳрида туғилган. Ўзбек, КПСС аъзоси, олий маълумотли, Тошкент давлат дорилфунуни ҳуқуқшунослик факультетини 1976 йилда тамомлаган.

Меҳнат фаолиятини 1967 йилда «Ташавтомаш» заводида йиғувчи-слесарликдан бошлаган, Совет Армияси сафларида хизмат қилган.

1971 йилдан буён ички ишлар органларида ўрта ва катта бошлиқлар таркибида турли лавозимларда хизмат қилиб келмоқда. Тошкент район ижроия комитети ички ишлар бўлимининг бошлиғи, Тошкент вилоят ижроия комитети ички ишлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, республика Ички ишлар вазирлиги жиноят-қидирув бошқармаси бошлиғи бўлган. 1990 йилдан буён Тошкент вилоят ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг бошлиғи.

Долзарб мавзуда суҳбат

Полковник Рустам АҲМЕДОВ:

«РЕСПУБЛИКА МУСТАҚИЛЛИГИНИ ҚЎРИҚЛАШ — АСОСИЙ ВАЗИФАМИЗ!»

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонига биноан полковник Рустам Ўрмонович Аҳмедов Ўзбекистон Республикаси мудофаа ишлари вазири — миллий гвардия қўмондони этиб тайинланди. У ЎзТАГ мухбири Т. Ботирбековнинг саволларига жавоб берди.

— Рустам Ўрмонович, сизнинг Ўзбекистон Республикаси мудофаа ишлари вазири — миллий гвардия қўмондони лавозимига тайинланишингиз катта воқеа бўлди. Сизни чин қалбимдан табриклайман. Энди, илтимос, ўзингиз, оилангиз ҳақида, қандай қилиб ҳарбий бўлиб қолганингиз ҳақида гапириб берсангиз.

— Мен 1943 йилнинг 10 ноябрь куни Фарғона вилоятининг Бағдод районида туғилганман. Ўзбекман, КПСС аъзосиман, олий маълумот олганман.

Бирдан ҳарбий бўлиб қолганим йўқ. Аввалига мактабни тугатганимдан сўнг Қўқондаги қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш техникумига кирдим. Кейинчалик Охунбобоев район «Узсельхозтехника» бирлашмасида бир йилча машина-мелиорация отрядининг механиги бўлиб ишладим. 1962 йилда бронетанк қўшинлари маршали П. С. Рибалько номидаги Тошкент танк қўшинлари билим юртига кирдим ва уни 1965 йилда битирдим. Сўнг бронетанк қўшинлари ҳарбий академиясини тугатдим.

Уни тугатганимдан кейин СССР Қуролли Кучларининг турли қисмларида хизмат қилдим. Болтиқбўйи ҳарбий округи қўшинларига ишга юборилдим. Округда икки йил давомида танк взводига командирлик қилдим, мени полк комсомол комитетининг котиблигига сайлашди. Ўша ернинг ўзида дивизия сиёсий бўлими бошлиғининг комсомол ишлари бўйича ёрдамчиси лавозимига кўтарилдим.

1969 йилда Польшада Шимолий қўшинлар гуруҳида сиёсий бўлим бошлиғининг комсомол ишлари бўйича ёрдамчиси, танк батальони сиёсий бўлимининг ўринбосари лавозимларида хизмат қилдим. 1972 йилда Самарқанд олий командирлар танк билим юртига хизматга юборилдим. Бу билим юрти кейинчалик автомобиль билим юртига айлантирилди. У ерда танк батальони сиёсий бўлими бошлиғининг ўринбосари, шунингдек, курсантлар батальони сиёсий бўлими бошлиғининг ўринбосари бўлиб ишладим. Бу ерда офицер кадрларни тайёрлаш масаласига дуч келдим.

1978 йилдан бошлаб В. И. Ленин номли Тошкент умумқўшин командирлари билим юртида батальон командирининг ўринбосари, курсантлар батальонининг командири бўлиб ишладим. 1986 йилнинг декабридан бошлаб Тошкент вилоят фуқаро мудофааси штабига бошчилик қилдим.

Халқ депутатлари Тошкент вилоят Кенгашининг депутатиман.

Оиламизда олти фарзанд бўлиб — уч опа-сингил ва уч ака-укамиз. Отам 1910 йилда таваллуд топган, кўп йиллар мобайнида совет, партия ишида бўлган, ҳозир пенсияда. Онам 1988 йилда вафот этганлар. Уйланганман, хотиним шифокор бўлиб ишлайди. Учта фарзандим бор.

— Сиз ўз кучингизга ишонасизми, юқори лавозимга тайинланишингиз муносабати билан қандай режаларингиз бор?

— Мен учун вазирлик лавозими кутилмаган воқеа бўлди. Чунки ана шу лавозимга мендан ҳам муносиброқ генераллар бор. Президентимиз Ислом Абдуғаниевич Каримов билан Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсатининг аъзолари менга ишониб вазирликка бошчилик қилишни топширдилар. Зиммамга жуда катта масъулият юклanganини тушуниб турибман.

Ўзбекистон Республикаси мудофаа ишлари вазирлиги ва миллий гвардия қўмондони лавозими «Ўзбекистон Республикаси Давлат мустақиллиги асослари тўғрисида»ги қонуннинг 6-моддаси асосида таъсис этилди. Унда Ўзбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлигини тузиш, миллий гвардия ва қўшинлардан ташқари (муқобил) хизматни ташкил этиш ҳуқуқига эга, дейилади. Мустақил Ўзбекистон жумҳурият ҳудудида СССР Қуролли Кучларини шакллантириш ва унга раҳбарлик қилиш масалаларида ҳарбий сиёсат юритиш ҳуқуқини ўзида сақлаб қолади. Мудофаа вазирлиги ва Мудофаа ишлари вазирлиги — иккита ҳар хил идоралардир. Бизнинг вазифамиз комиссариатларда тузилган ҳарбий бошқармалар органларининг ишларини мувофиқлаштириб туришдан иборат. Яъни, биз йигитларимизни Армия хизматига тайёрлаш, бўлажак офицерларни Суворов мактабида, аввал бўлганидек ўн беш ёшдан эмас, балки етти ёшданоқ тайёрлаш билан шуғулланамиз. Тайёргарлик ишларини жумҳурият Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Давлат спорт комитети билан биргаликда олиб борамиз. Йигитларни Армия хизматига тайёрлаш учун яна бир қанча муҳим тадбирларни ҳам амалга ошириш лозим. Биз машқлар жумҳуриятимизнинг экологик муҳитига, табиий бойликларига таъсир қилмаслиги учун уларни ўтказиш муддатлари ва жойларини келишиб олиш билан ҳам шуғулланамиз.

Вазирлик жумҳуриятимиз ҳудудида яшайдиган барча ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оилалари ўз ёру биродарларидан хавотирланмасликлари ҳамда эртанги кунга ишонишлари учун уларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш билан ҳам шуғулланади. Жумҳуриятимиз уларнинг бундан кейинги тақдири учун ҳам тўла жавобгардир. Қуролли Кучлар сафларида Ўзбекистондан ташқарида хизмат қилаётган йигитларимиз учун яратилган шарт-шароитларни ўрганиш ҳамда улар хизматини назорат этиш, Армия учун ҳарбий мутахассислар тайёрлашга доир бошқа бир қанча масалалар билан ҳам шуғулланиш вазифаларимиздан бири ҳисобланади.

— Рустам Ўрмонович, ҳозирги вақтда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг давлат ва жамоат хавфсизлиги, мудофаа ва ҳарбий хизматчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш масалалари комитети ҳам бу масалалар билан шуғулланаётгани менга маълум. Бу Олий Кенгаш комитети ишини такрорлаш эмасми?

— Йўқ, албатта. Олий Кенгаш комитети қонунлар ишлаб чиқиш билан шуғулланади, биз эса бу қонунларни ижро этадиган кишилармиз.

— Бугун олдингизда турган вазифалар ҳақида гапириб бера оласизми?

— Ҳарбий бошқарув идораларининг ягона тузилмаларини вужудга келтириш, ҳарбий сиёсатга доир қонунлар лойиҳасини тайёрлаш, моддий база яратиш, миллий гвардия учун одамлар танлаш ва уларни ўқитиш бугунги кундаги асосий вазифамиздир.

— Миллий гвардия деганда нимани тасаввур этиш мумкин?

У ерда кимлар хизмат қилади?

— Гвардиянинг ўзи унинг номини билдириб турибди. Миллий гвардияда Ўзбекистонда истиқомат қилаётган барча миллатларнинг фарзандлари хизмат қилади. Яъни, бу байналмилал бўлади.

— Рустам Ўрмонович, суҳбатимиз ҳам охирлаб қолди. Ўзбекистон Республикаси мудофаа ишлари биринчи вазири — миллий гвардия қўмондони сифатида яқин орада хизмат қилиши керак бўлган йигитларга қандай истакларингиз бор?

— Биринчи навбатда уларга мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат тилайман. Жисмоний жиҳатдан бақувват бўлсинлар. Ўз Ватанларига садоқат билан хизмат қилишларини, ўз халқларини севишларини, интизомли бўлиб давлат олдидаги муқаддас, фуқаролик, конституциявий бурчларини муносиб бажаришларини хоҳлардим. Улар Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг ишончли қўриқчилари бўлишсин.

— Мен ҳам сизга мустаҳкам саломатлик, ишларингизда муваффақият, оилавий ҳаётингизда бахт-саодат тилайман.

Юрак тубидаги гаплар

БИРИМИЗ ИККИ БЎЛСИН

ЖУМҲУРИЯТИМИЗ мустақил давлат деб эълон қилиниши барча қатори биз фан кишиларини ҳам ўта хушнуд этди. Шу боис дилимда туғилиб қолган баъзи бир муаммоларни муштарийлар билан ўртоқлашмоқчиман.

Инкор этиб бўлмайдиган факт. Биз социалистик жамият қурамиз деб илғор капиталистик мамлакатларнинг фан ва техника ютуқларига етарли эътибор билан қарамадик. Жуда ҳам диққатга молик бўлмаган ўз кашфиётларимиз билан мағрурландик. Ҳатто шу даражага бориб етдики, ҳар қандай фан ва техника ютуқлари фикр алмашувлар, бир-биридан ўрганишлар эвазига майдонга келишини ҳам инобатга олмай қўйдик. Аслида эса жамият тараққиёти фақат ишлаб чиқариш кучларининг ўсишигагина боғлиқ бўлмай, балки фан ва техника имкониятларидан унумли фойдаланиш даражасига ҳам бевосита тааллуқли эканлигидан кўз юмиб бўлмасди.

Тарихга бир назар ташлайлик. Ҳисоблаш техникаси ҳаётга жорий этила бошлаганда илғор капиталистик мамлакатларда ҳам, бизнинг мамлакатимизда ҳам ундан фойдаланиш даражаси деярли бир хил эди. Ўшанда ҳисоблаш техникаси асосан илмий тадқиқот ва муҳандислик ҳисоб-китоб ишларида қўлланилар эди. Олтмишинчи йиллардан бошлаб мамлакатимиз ҳисоблаш техникасини бунёд этиш ва ундан халқ хўжалиги тармоқлари бошқарувида фойдаланишда орқада қола бошлади. Айниқса бу қолоқлик чет элда ЭҲМ юксак даражада ишлаб чиқаришга жорий этилган вақтда яққол кўзга ташланди. Зеро, олимлар ўз илмий ишлари, рисолалари, мақолаларида халқ хўжалигини бошқаришда ҳисоблаш техникасидан фойдаланиш режаларини аниқлаб берган эдилар. Тўғри, ўшанда автоматлаштирилган бошқарув системалари (АБС) лойиҳаларини бунёд этиш йўл-йўриқлари ва тавсияномалари ишлаб чиқилган бўлиб, бу соҳада қатор муваффақиятлар қўлга киритилган эди. Бироқ афсуски, халқ хўжалигимизда бу имкониятлардан етарли даражада фойдаланилмади. Ҳатто катта маблағ сарфлаб жорий этишга тайёрланган АБСлар ҳам ёрдамчи ахборот системаси вазифасини адо этди, холос. Бундай ҳол бошқарув системасини қайта қуриш ва мукаммаллаштиришга, одилона қарорлар қабул этишга шароит яратишга кўмакдош бўла олмади. Албатта бунинг сабаблари кўп. Ўз ишига юзакичилик, янгиликни рўёбга чиқаришда ёрдам ўрнига «айбдорлар»ни қидириш, ҳатто айрим шахсларни таъқиб остига олиш жумҳуриятимизда кибернетика фани тараққиётига путур етказди. Яхшиямки, жумҳурият Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси, заҳматкаш ва матонат эгаси Восил Қобулович Қобулов каби инсонлар бор экан. Нақадар оғир шароитларда ҳам бу инсон бутун умри, фикри-зикрини ҳисоблаш техникасини қўллаш ва миллий замонавий кадрлар тайёрлашга қаратди. Ўша йилларда у ЭҲМ ва АБСнинг бутун моҳияти, фойдаси ва аҳамиятини ҳам назарий, ҳам амалий тарзда тушунтириб берди. Бироқ афсуски саксонинчи йилга келиб бу олим ва у раҳбарлик қилаётган бирлашма ҳамда қатор ҳисоблаш марказлари собиқ раҳбарлар томонидан қаттиқ танқид остига олинди. Бундай боши берк кўчадан чиқишнинг иложи бормиди? Бор эди, албатта. Ҳаётнинг ўзи буни исботлаб берди.

Агар масалага яқинроқ келадиган бўлсак, айтиш мумкинки, беайб инсон йўқ. Шундай экан, шахсни худо даражасига кўтариш, унга сиғиниш жамиятни кўпчилик талқин этган йўл қолиб, бошқа йўлдан кетиб қолишига олиб келиши мумкин. Биз К. Маркс, Ф. Энгельс, И. В. Сталинни ҳам худо деб қабул этдик. Шу тариқа тарих бизни катта хатоликларга дучор этди. Деҳқонлар хонавайрон бўлди, ишчилар амалда йўқ хўжайинчиликка эга бўлдилар. Дин, одоб ер билан яксон этилди. Каттага ҳурмат, кичикка иззат тутунга айланди, ишонч ўрнига қўрқув, ўғирлик пайдо бўлди. Буларнинг ҳаммасини системали таҳлил этиб, бор сабоқ ва ахборотни чуқур таҳлил этиш ўрнига «фақат мен оқман, қолганлар қора» деган ошкоралик, «демократия» бошланиб калаванинг учи йўқотиб қўйилди. Қайта қуришнинг олти йиллик сабоғини ва шу даврдаги бор ахборотни чуқур таҳлил этиб ва бундан ҳаётий хулоса чиқарилмас экан, эртанги кунимиз нималарга олиб келиши мумкинлигини тасаввур этиш қийин албатта. Ҳар бир идора, ташкилот, корхона ҳаёти ҳақида тўла ахборотга ва ахборотни тўлиқ ва чуқур таҳлил этиш қобилиятига эга бўлмасак қайта қуриш йўлида қабул этилаётган чора-тадбирлар турмушдан ажраган, чала-чулпа бўлиб қолаверади. Қайта қуриш ташкилотчиларига бўлган ишонч пучга айланаверади.

Кичик бир оила ёки ниҳолни олиб кўрайлик. Оила таркиб топган кундан ёки янги ниҳол экилганидан бошлаб тўғри парвариш қилинмас экан, оқибатда дарахт эгри бўлиб ўсади, кейин уни тўғрилаш қийин бўлади. Оила эса бузилишгача бориб етади. Қийшайган дарахт-ку бир нави ҳосил беради. Оилада эса ўзаро ишонч, оқибат, ҳурмат йўқолади. Бунинг асосий сабаби ўзаро мулоқотдаги ахборотнинг нотўғрилиги, ўтган давр сабоғи ва таҳлилларидан тўғри хулоса чиқарилмаганликдадир. Ҳар қандай маҳалла, идора, корхона, ташкилот ва ҳатто давлат тузилиши ҳам шундай.

Жамиятимизда ҳамма ижобий хислатлари бор маълумот ва ахборотлардан тўғри хулоса чиқариб халқ билан маслаҳатлашган ҳолда иш юритмоқ лозим бўлади.

Ошкора, демократик устунни яратиш учун ҳамма умум иш учун жон куйдирадиган, қилган меҳнатига яраша рағбатлантириладиган бўлиши керак. Бунинг учун қурила бошланган демократик жамиятимизни ҳаётбахш қонунлар билан мустаҳкамлашимиз, одоб, ҳурмат, иззат эгаларини эъзозлашимиз лозим.

Бугунги кундаги жумҳурият миқёсида олиб борилаётган амалий ишларни янада авж олдириш, ҳис-ҳаяжонларга берилиш ўрнига мулоқот ва одамохунликни барқарор этиш эзгу ниятимиз бўлиб қолмоғи керак. Бунинг учун ўқиш билан ўқувни бирга қўшиб олиб бориш, ҳур фикрлилик билан ҳаёни ёнма-ён қўйиш, тирноқ тагидан кир қидириш ўрнига ҳамдард бўлиш, миллий анъаналарни тиклашга амалий кўмаклашиш, асоссиз, хаёлот режаларини талқин қилиш ўрнига бир бурда нонни иккита қилиш йўлини қидириб топиш лозим бўлади.

Неъматилла МЎМИНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари, техника фанлари доктори, профессор, СССР муҳандислик академиясининг мухбир аъзоси.

Янгиликлар
Хушхабарлар

МУВАФФАҚИЯТ СИРИ

Сурхондарё вилоятидаги «Хазарбоғ» совхозининг меҳнаткашлари маккажўхори майдонларидан мўл ҳосил йиғиштириб олдилар. Улар ўз меҳнат натижаларидан мамнун бўлдилар. 160 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 60 центнер дон етиштирилди.

Бу йил хўжалик сабзавот, узум, бошоқли экинлар йиғиштириб олишда ҳам режалардаги кўрсаткичларни ошириб бажарди. Бу, энг аввало меҳнатни ташкил этишнинг ижара, пудрат усуллари фаол жорий этилгани билан изоҳланади. Пахта майдонларининг анча қисқартирилиши натижасида ердан тўғри фойдаланиш, алмашлаб экишнинг илмий асосланган тизимини жорий этиш имконини берди. Бу ҳам катта аҳамиятга эгадир.

БУНАҚАСИ БОШҚА ЕРДА ЙЎҚ

Гап Самарқанд районидаги «Ўзбекистон» колхозида очилган янги болалар боғчаси устида кетмоқда. Боғча алоҳида тайёрланган лойиҳа асосида бунёд этилди. Бу хўжалик бошқаруви «вилоят колхоз қурилиши» бирлашмасига берган буюртманинг асосий шарти бўлди.

Лойиҳачилар буюртмани кўнгилдагидек бажаришга ҳаракат қилдилар, мазкур бирлашма бинокорлари эса уни қандай бўлса шундайлигича амалга оширдилар. Бинога пардоз беришда миллий меъморчилик усулларидан оқилона фойдаланишди. Кенг ва ёруғ айвонлар, зиналар, устунлар, ўзига хос безатилган шифтлар кишини мафтун этади.

Болалар боғчасида спорт ва кўргазма заллари, меҳнат билан шуғулланиш учун мўлжалланган устахоналар, қишки боғ ҳам бор. Дарвоқе, болалар ўйнайдиган ва ухлайдиган хоналар полнинг тагидан иситилади. Ҳовлида эса сув ҳавзаси, турли-туман арғимчоқлар, машқ нарвончалари бор.

(ЎзТАГ).

Ҳозирги кунда истеъмол буюмлари дўконларда танқис бўлиб қолмоқда. Лак-бўёқ маҳсулотлари ҳам шулар жумласидандир. Бу бозор иқтисодиётига ўтиш чоғидаги шартномавий мажбуриятларнинг ўз вақтида бажарилмаслигидандир.

Тошкент лак-бўёқ ижара корхонаси ҳам ҳозир юқоридаги қийинчиликларни ўз бошидан кечирмоқда. Лекин корхона ишчи ва хизматчилари бу муаммоларни енгган ҳолда аҳолини лак-бўёқ маҳсулотлари билан таъминлашга ҳаракат қилишмоқда.

Меҳнат фахрийси Инна Нужная ҳам шулар жумласидандир. У мана 16 йилдирки, корхонада самарали меҳнат қилиб келмоқда.

Ўнгдаги суратда тасвирланган Галина Турута эса бўёқларнинг сифатли чиқишига эришмоқда.

Ҳолмат Мирзакаримов суратлари.

ҲИНДИСТОНДАН КЕЛТИРИЛГАН

МАНА бир неча йилдирки, Ўрта Осиё электр аппаратлари илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси асбобсозлик ишлаб чиқаришида Ўрта Осиёда пешқадам корхоналардан ҳисобланади. Бу ерда мамлакатимизда ва чет элларда электр станцияларда ишлатиладиган ускуналар йиғилади. Шунингдек, корхона ва ташкилотларни ҳам электр ускуналари билан таъминлаб туради.

Кейинги йилларда корхонани замонавий ускуна ва дастгоҳлар билан таъминлашга катта эътибор берилмоқда. Яқинда Ҳиндистон фирмаларининг биридан олиб келинган дастгоҳ бунинг яққол далилидир. Янги дастгоҳ ўзининг самарадорлиги билан бурунгиларидан анча юқоридир.

Улар ҳозир корхона цехларига ўрнатилиб, ишга туширилди. Айни пайтда ишчилар бу ускуналарни ўзлаштириб олишди.

Ғани ЕСЕНОВ.

Болалар ўйинчоғини ишлаб чиқариш нақадар завқли. Айниқса у сифатли ва чиройли бўлса, болаларни қувонтириши турган гап. Буни ўз вақтида тушунган Ўрта Осиё электр аппаратлари ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси кичкинтойлар учун ҳар хил бежирим ўйинчоқларни ишлаб чиқаришга ҳаракат қилмоқда. Корхонанинг ўйинчоқлар бўлимида ҳар бири 20 йилдан ортиқ ишлаб қўйган Софья Ковальчук ҳамда Надежда Борзихинанинг ишлаб чиқараётган маҳсулотлари жажжиларимизни қувонтирмоқда.

СУРАТДА: Софья Ковальчук ва Надежда Борзихиналар тайёр маҳсулотни кўздан кечиришмоқда.

Алла Чаплигина сурати.

Раҳмдиллик — инсоний бурчимиз

НОАҲИЛЛИКДАН — АҲИЛЛИККА

Меҳр-мурувват ҳаракатини ривожлантириш борасида муҳим қадам ташланди: Тошкент шаҳар ижроия комитетининг ташаббуси билан жумҳурият пойтахтидаги барча хайрия ташкилотлари энди амалда биргаликда ишлайдилар. Улар шу мақсадда жамоатчилик асосидаги мувофиқлаштирувчи кенгаш тузишмоқда. Кенгашга жумҳурият меҳр-мурувват ва сиҳат-саломатлик жамғармасининг, Қизил ярим ой жамиятининг, болалар жамғармасининг, «Меҳрибонлик», «Чернобиль», «Меҳрибон» жамиятларининг, байналмилалчи жангчилар ва заҳирадаги жангчилар уюшмасининг, Афғонистон фахрийлари уюшмасининг шаҳар бўлинмалари тенг ҳуқуқли асосда кирадилар.

Ўзбекистон меҳр-мурувват ва сиҳат-саломатлик жамғармасининг ходимлари ана шундай иш қилишга — бирлашишга бир неча марта даъват қилган эдилар. Улар сентябрь ойидаёқ иш бошлайдиган кенгашни тузишда фаол қатнашдилар. Шу сабабли ЎзТАГ мухбири жамғарма раисининг биринчи ўринбосари М. С. УСМОНХЎЖАЕВДАН бундан кўзда тутилган мақсадлар ва иш усуллари ҳақида гапириб беришни илтимос қилди.

— Хайрия ташкилотлари ишларини мувофиқлаштириш масаласи аллақачон етилган ва бунга эҳтиёж сезила бошлаган эди. Кейинги йилларда ўз олдига ногиронлар, қариялар, болалар, камбағалларга ёрдам беришни мақсад қилиб қўйган ниҳоятда кўп жамғармалар, жамиятлар, бирлашмалар пайдо бўлди. Лекин бу ташкилотларнинг ҳар бири ўз ҳолича иш олиб бормоқда. Натижада ишнинг самарадорлиги пасайиб кетмоқда. Кўпгина хайрия ташкилотлари ва жамиятларининг салмоқли ёрдам бериш учун кучлари ҳам, имкониятлари ҳам етмаяпти, бинобарин, улар муҳтожларни шунчаки рамзий маънода қўллаб-қувватлашга мажбур бўлишмоқда. Бир неча ташкилот бир киши устидан ҳомийлик қилган, бошқалар эса умуман эътибордан четда қолган ҳоллар ҳам бўлмоқда. Энг ёмони шундаки, хайрия жамиятлари баъзан ҳамкорлик ўрнига, бир-бирлари билан рақобат қилишади. Бизнинг фаолиятимизда умуман бундай бўлиши мумкин эмас.

Буни тушунгач, бирлашиш йўлларини излай бошладик. Жумҳурият болалар жамғармаси, Қизил ярим ой жамияти билан анчагина тадбирлар ўтказдик. Бинобарин, умумжумҳурият мувофиқлаштирувчи кенгашини тузиш пировард мақсадимиз бўлди. Шу муносабат билан Тошкентда бундай кенгашнинг ташкил этилиши жуда муҳим аҳамиятга моликдир. Биз бу ерда ҳамжиҳатлик тузимини пишиқлаштириш, унинг барча манфий ва мусбат томонларини аниқлашимиз мумкин.

— Мухтор Саидович, кенгаш фаолияти амалда қандай рўёбга чиқарилади! Чунки унга кирган ташкилотларнинг молиявий негизида фарқ бўлишидан ташқари, фаолият йўналишлари, улар раҳнамолик қилаётган одамлар тоифаси хилма-хил-ку!

— Кенгашнинг ҳар бир аъзоси битта овозга эга бўлади деган қарорга келдик. Айни вақтда уларнинг ҳаммаси тенгдир. Лекин умумий қарорни ҳамма бажаришга мажбур. Хайрия фаолиятини мувофиқлаштириш кенгашнинг вазифаси ҳисобланади. Айтайлик, ойида бир марта ўтказиладиган қўшма мажлисларда асосий ишлар аниқлаб олинади, ўтказиладиган тадбирлар режалаштирилади. Масалан, ҳаммамиз биргалашиб, бир гал касал болаларга, иккинчи гал эса Чернобиль қурбонларига ёрдам берамиз. Худди шу ерда умумий ишга ким ва қанча ҳисса қўшиши мумкинлиги ҳам ҳал этилади. Шундай қилиб, баъзилар 10 минг сўм, баъзилар 6 минг сўм беради, баъзилар эса транспорт билан, бошқалар озиқ-овқат маҳсулотлари билан кўмаклашади. Шундай қилиб, зарур иншоотлар қурилишигача бўлган даражада чинакам йирик тадбирларни амалга оширишимиз мумкин бўлади.

Чамаси 1 октябрь куни Тошкентда ўтказиладиган дастлабки қўшма тадбиримиз кўпчиликка маъқул келса керак. Бирлашган Миллатлар ташкилоти бу йилги 1 октябрни кекса кишилар халқаро куни деб эълон қилган. Мувофиқлаштирувчи кенгаш аъзолари бу кунга муносиб тайёргарлик кўра оладилар, деб ўйлайман.

— Ундай бўлса жумҳурият миқёсида фикрлашиб олайлик. Кексаларга ёрдам кўрсатиш — меҳр-мурувват ва сиҳат-саломатлик жамғармасининг асосий вазифаларидандир. Сиз ушбу йўналишда нималар қиляпсиз ва нималар қилиш ниятидасиз!

— Ҳа, дастурларимизнинг аксар кўпчилиги энг аввало фахрийларга ёрдам кўрсатиш учун қаратилган. Бугун ҳаммамизга оғир, лекин қариялар ана шу барча оғирчиликларни айниқса қийин кечирадилар. Бу тоифадаги одамларнинг аҳволи жуда ҳам оғир. Пенсиялари ҳам кўп эмас, соғлиқларини айтмайсизми. Боз устига ёлғиз қолган қариялар жуда оғир аҳволга тушиб қолишади. Уларнинг дўконларга ёки дорихонага боришлари, шифокорга кириш учун навбат кутишлари, ўзларига тушлик тайёрлашлари ёки кирларини ювишлари жуда оғир. Ваҳоланки ана шу одамлар ҳалол меҳнат қилиб бутун куч-қувватларини жамиятимизга сарфлаганлар. Улар йиллар мобайнида биз билан биргаликда ишлаб, қўшаётган ҳиссалари қадрланишига ва унутилмаслигига ишонганлар.

Шу сабабли ҳозирги шароитда уларга ёрдам бериш бизнинг бурчимиздир. Ушбу йўналишда амалга оширилаётган хайрия тадбирларини санаб ўтирмай қўяқолай. Йил бошидан бери жумҳурият меҳр-мурувват ва сиҳат-саломатлик жамғармаси одамларнинг эҳтиёжи учун бир миллион сўмликдан кўпроқ пул сарфлади. Одамларга пул билан ёрдам берилди. Бепул овқатланиш ташкил этилди, кийим-кечак тарқатилди, маиший хизмат кўрсатилди, ремонт ишлари билан шуғулландик, одамларни тиббий кўрикдан ўтказдик. Тошкентлик минглаб пенсионерлар «Эҳсон» дўкони хизматидан фойдаландилар.

Расмий тарзда эълон қилинган кекса кишилар халқаро куни бу ишга янги омил бағишлаши керак. Жамғармамизда фахрийларга, қарияларнинг уйларига ёрдам бериш юзасидан бир қанча амалий тадбирлар режалаштирилган. Унга ёшларни ва жумҳуриятимиздаги меҳнат жамоаларини жалб этмоқчимиз. Жамғарманинг барча вилоят бўлинмалари ўз дастурларига кўра ишлайдилар.

Халқаро кунни ўтказишдан мақсад кекса кишиларнинг муаммоларига жамоатчиликнинг, ҳукумат ташкилотлари ва бошқа ташкилотларнинг эътиборини қаратиш ва улар ижтимоий ҳамда иқтисодий жиҳатдан ҳимоя қилинишини таъминлашдир. Тўғри бу бир кунлик иш эмас. Лекин шу куни 10 октябрда у, олға силжиши лозим. Биз асосий вазифамизни ана шунда деб биламиз.

ЎзТАГ.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» РЎЗНОМАСИНИНГ ОЙЛИК ИЛОВАСИ № 6

ТАБИАТ ва ИНСОН

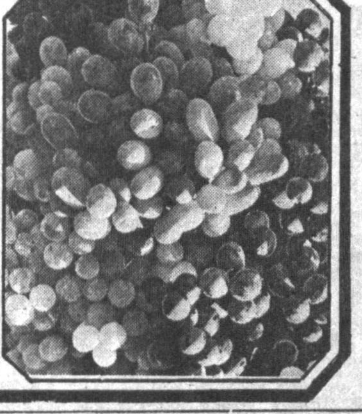

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетининг рўзномаси

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон халқ шоири.

ТАБИАТ

Узоқларда қолди туғилган уйим,
Ажиб болалигим қолди узоқда.
Қолди ҳоммопишга кўмилган ўйим,
Қолди сингилларим бари йироқда.
Энди мен эслайман кўзларимда нам,
Ўша йилларимнинг оташ сеҳрини.
Қўмсаб талпинаман гоҳи-гоҳи дам
Мунис сингилларим маъюс меҳрини,
Шундай пайтда ўзинг айлагил шафқат,
Сингил бўла қолгил, менга, табиат.
Ақлим танидиму қошимда шу кун,
Жасур акаларим сафини кўрдим.
Уларнинг бари ҳам ботир ва дуркун,
Мен улар сафига шеър билан кирдим.
Энди мен эслайман, кўзларимда нам,
Ўша давраларнинг оташ сеҳрини.
Қўмсаб талпинаман гоҳи-гоҳи дам
Жасур акаларим ажиб меҳрини.
Шундай пайтда ўзинг айлагил шафқат,
Ака бўла қолгил, менга, табиат.

Ўтган кунларимга боқиб мунтазир,
Соғинчдан ёнади ёнган бу жоним.
Афсуски, ёнимда эмассиз ҳозир,
Донишманд устозим — сиз, отажоним.
Энди мен эслайман, кўзларимда нам,
Ҳикматли сўзларнинг оташ сеҳрини,
Қўмсаб талпинаман гоҳи-гоҳи дам,
Донишманд отамнинг шафқат, меҳрини.
Шундай пайтда ўзинг айлагил шафқат,
Ота бўла қолгил, менга, табиат.
Мен азиз онамни тупроққа қўйдим,
Ҳали тинган эмас кўздаги ёшим.
Олис кечалари ҳижронда куйдим.
Энди қай сийнага қўяман бошим.
Энди мен эслайман кўзларимда нам,
Она деган сўзнинг қайтмас сеҳрини.
Қўмсаб талпинаман ҳар зум, ҳар қадам
Онам оғушини, онам меҳрини.
Шундай пайт ҳам ўзинг айлагил шафқат,
Она бўла қолгил, менга, табиат.

ҲАМИША, ҳар ерда болаликда кўрганларимиз муқоясада асосий мезон ҳисобланганини ҳеч кимга сир эмас. Отахонлар билан суҳбатлашган чоғларда улар доимо:

— Эҳ, у кунлар қаёқда энди? Ҳатто тупроқни ҳам еса бўларди-я! Қуёшда ёниб турар эди еримиз! Олмаю нашватиларни ейишга кўзимиз қиймасди. Шунчалар гўзал, кўҳлик эди-да. Водопровод деган нарса йўқ эди. Ариқлардан ҳовуч-ҳовуч ичаверардик... Вой, қушларни айтмайсизми? Қани у хонишлар?

Шаҳримни яёв кезганда

ДАРАХТЛАРГА ҚУШЛАР ҚЎНАРМИ?

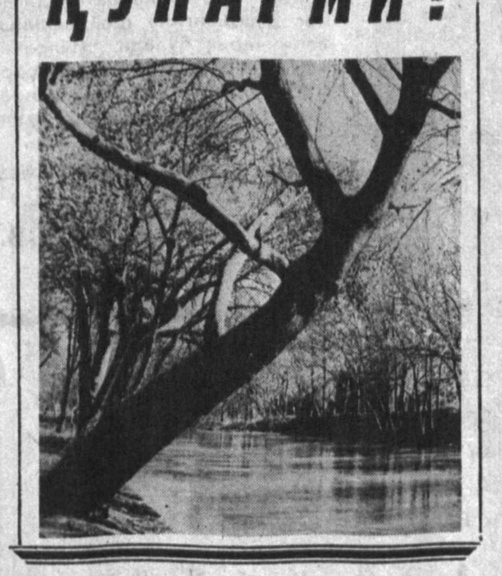

Шу гапларни эшитаману хаёлга чўмаман. Отахонлар айтган сувларда ҳозир баҳоли қудрат, қўрқа-писа бўлса ҳам чўмилиб юрибмиз. Қурт тушган, қиммат, унчалар чиройли бўлмаса ҳам мевалардан еб турибмиз. Эртага-чи? Эртага нима бўлади? Болаларимиз нима қилади? Уларнинг гуноҳи нима?

Бир сафар дўстим Турғунали мени қўярда қўймай қуш бозорига олиб борди.

— Барака топкур, юрақол, бирга бориб кел, — деди у. — Ўғлимга саъвами, какликми, бирон бир парранда олиб келайлик. Бечора, чумчуғу мусичадан бошқа қуш зотини билмай ўсаяпти.

Қушлар бозорини айланиб юриб, қафасдаги қанотли дўстларимизга разм солдим. Кўзлари мўлтирайди. Бизга шундай бир маъсумлик билан тикилардики... Гўё сизга:

— Қанотли дўстларим, дердингиз бизни. Дўстлик қилмадингизку! Қани боғ-роғлардаги анвойи узумлар? Қани кўчаларни тўлдириб ўсадиган ларзак мевалар? Қани адл теракларга чирмашиб ўсадиган серҳосил токлар? Олтиндек товланиб ётадиган чарослар? Охир-оқибатда қафасга солдингиз. Кейин: «қўлдан берганга қуш тўймас» деб кароматқилдингиз... Эҳ-ҳ одамлар!» деяётгандек бўлади.

Қушларга қараб туриб, уялиб кетдим. Қушбонлардан бирига ялиндим:

— Қушни қўйиб юборинг, пулини тўлайман.

Қушбон ҳузур қилиб илжайди:

— Пулингиз ўзингизга сийлов. Қафасдан чиқарганим билан ҳеч қаёққа кетмайди. Мана, кўрасиз.

Чиндан ҳам саъва дарҳол осмонга парвоз қилди. Кўкда бир-икки айланди. Кейин тўғри келиб қафас эшигига қўнди. Уёқ-бу ёққа аланглаб, чунонам сайрадики. Йўқ, бу қўшиқда тириклик шукронаси ҳам, табиат мадҳи ҳам йўқ эди. Унда изтироб, инсон боласи тушунмайдиган ажиб бир қайғу мужассам эди.

— Ана айтмадимми, — деди қушбон, — қорин шундай нарсаки, қуш бечора бир луқма учун қафасда умр кечиришга ҳам рози.

Дарҳақиқат, нега қушлар шаҳарни тарк этишган? Шу хусусда ўйлаб кўрайлик.

Мўъжазгина шаҳар ҳовли. Тартиб билан экилган дарахтлар мевалар кўплигидан ларзон-ларзон.

Қушлар чуғуридан қулоқлар қоматга келади. Беихтиёр шақилдоққа қўл чўзасиз. Бир гала қушлар «гу-ур» этиб баланд теракка қўнади. Бир нафас ҳовлига жимлик чўкади. Кейин яна бояги манзара: меваларни, узумларни ҳафсала билан чўқилаш давом этади.

Ҳикоя қилган ҳовлим раҳматлик Назира холамники эди. Қушлар чуғур-чуғуридан бирон лаҳза ором олиб бўлмасди. Саъваю чумчуқ, зарғалдоғу ғуррак, мусичаю олақанот, куз бўлгандаку чуғурчуқларга паноҳ берсин эди!..

Ҳозир Тошкент чинни заводининг ёнгинасидаги бу ҳовли йўқ. Биргина у эмас жуда кўп ҳовлилар йўқ. Ҳовлидаги мевали дарахтлар-чи дерсиз? Вульдозер оёқлари остида пайҳон бўлди. Юзлаб, минглаб қушларнинг насибаси қийилди.

Қуш бозоридаги қушбон тўғри айтади: қушлар очиқ ҳавода юришдан қафасда ўтиришни афзал билишса ажаб эмас! Ахир миттигина бўлса ҳам тирик жон, яшаши керак!

Узоққа бормай қўяқолайлик. Шаҳарнинг қоқ марказидаги Инқилоб хиёбонига борайлик (аввало номи ғалати, Инқилоб хиёбони, гўё инқилоб худди шу ердан бошлангандек!) Кўкка бўй чўзиб турган дарахтларни кўздан кечирайлик. Ҳаммаси бир хил: қарағай ёки қушқўнмас. На пўстлоғида тайин бор, на гулида, на мевасида! Қуш бечоралар инқилоб хиёбонига келиб, ошён қуриб, қандай тирикчилик қилади! Бирон туп мевали дарахт бўлмаса! Қурт-қумурсқа дегани ҳам мевали дарахтда бўлади, ахир! Яқин-яқинларгача қизилиштон дов-дарахтларни «болғалагувчи», аҳён-аҳёнда дўқ-дўқи эшитилиб қолгувчи эди. Ҳозир шу товуш ҳам йўқ.

Хўш, қушлар нега шаҳримизни тарк этишди? Аввало емиш йўқлиги учун! Сўнгра шаҳар ҳавоси ҳаддан ташқари булғаниб кетди. Ўзимиз шунча куч-қудратга эгамизу лекин нафас ололмай қийналиб, шикоят қиламиз. Миттигина паррандалар-чи?

Яна бир сабаб, бу ҳам муҳим: шаҳар шовқин-суронга тўлиб кетди. Юрагини олдириб қўйган қушчалар далаю даштларга «бош олиб» кетишди...

Шаҳар кўчаларида тонг саҳардан ажиб наволар янграрди. Ҳали зарғалдоқ, ҳали саъвалар бири олиб, бири қўйиб хониш қилишарди, ҳатто булбул наволари ҳам қулоқларга чалиниб қоларди. Энди улар бизларга армон...

Аввалги қурилган кўчаларга демайман, майли, улкан қушқўнмасларни йиқитиб, ўрнига мевали дарахтлар экилсин дейиш ақлсизлик бўлади. Янги маҳаллалар, янги даҳаларга ҳам арча, эман, қайрағочлар экишимиз жоизми? Ҳеч бўлмаса шу ерларга мевали ниҳоллар экайлик. Шаҳарга мевали дарахтлар экиш ташаббуси билан чиққан ўртоқларга: «меваси заҳарнинг ўзи бўлади, еб бўлмайди» деб каромат қилишди. Шу ерда ҳам табиатни эмас, ўзимизни, ўз қорнимизни ўйладик.

Инсон ҳаёти мукаммал бўлмоғи учун ҳамма нарса керак! Сувларнинг тиниқлигидан тортиб қушлар сайроғигача! Ҳаммаси керак.

Ҳар сафар хиёбонлардан ўтганимда кўкка бўй чўзган шапалоқ баргли чинорларга, қушқўнмасларга, шумтол, зарангларга қараб ўйланаман. Улар гўё ўрмонидан ажраб, тентираб шаҳримиз боғларига келиб қолгандек туюлади. Шунда ўкинч билан ўйлайман:

— Қушларжон, қачон қўнарkансиз дарахтларга? Қачонки сиз шаҳар боғларини тўлдирган кунингиз биз одамларнинг бағритошлиги, лоқайдлиги барҳам топган бўлар эди. Тезроқ қўнинг дарахтларга, жон қушлар!?

Кўз олдимга яна қафасдаги турфа қушлар келадию улар мунгли, маъюсгина нигоҳларини менга қадайдилар:

— Эҳ-ҳ, сиз одамлар!..

Толиб АБДУЛЛАЕВ.

БИР БИНОДА — БУТУН ЎЛКА

ҚАДИМИЙ ва навқирон Эски Жўва ўзгариб, янгича манзара кашф этиб бормоқда. Гумбазли бозор қаршисида ташқи деворига улкан қоя тошлар ва кийиклар расми солинган бир кошона борки, уни республика табиат музейи, дейишади.

Бу томошагоҳга киришингиз билан Ўзбекистон табиати ўзининг қиёси йўқ гўзаллиги билан кўз ўнгингизда намоён бўлади. Баланд шифтга ўрнатилган, қанотлари ёйилиб турган ҳайбатли тасқара ва хумой қушлари гўё парвоз қилаётгандек қотиб турибди.

Томошагоҳда ўзига хос бир ҳаёт оқими кечади. Кўргазмаларда ҳайвонот оламининг ҳозирда йўқолиб кетаган турлари, турли ўсимликлар, тўқайзорлару ўрмонзорлар кўриниши жонлидек акс эттирилган.

Табиат музейи юз йиллик тарихга эга. Узоқ ва мураккаб ривожланиш йўлини босиб ўтган бу маданий муассасада Ўрта Осиёда энг йирик — 500 мингга яқин ҳашарот турини ўз ичига олган энтомология фонди, 39 минг варақ гербарийдан иборат ботаника фонди, Ватанимиздаги кўпгина илмий марказлар ўртасида машҳур бўлган зоология ва геология фондлари жамланган. Шунингдек, музейда ҳайвонот, набобат, геология, география ва илмий-оқартув бўлимлари бор.

Бу ерда Ўзбекистондаги музейлар ичида биринчи бўлиб табиатни намойиш қилишнинг ландшафт усули ишлаб чиқилди ва уни ўз кўргазмаларида амалга оширди. Ушбу усул табиат ҳодисаларининг ўзаро боғлиқлиги тўғрисида ҳар биримизда яққол тасаввур ҳосил қилади.

— Музейнинг асосий вазифаси ўлкамиз табиатини ва ундан халқ хўжалигида қандай фойдаланишни акс эттиришдан иборат, — деди музей директори Асқар Ҳайдаров. — Шунингдек мактаб ўқувчиларининг умумий биология, экология масалаларига оид билимларини чуқурлаштиришда ва ўлка табиатини ўрганишда ўқув муассасаларига ёрдамлашиш ҳам бизнинг зиммамизда.

Табиатни асраш, сув, тупроқ, ҳаво тозалиги масаласи, умуман ҳозирги экологик аҳвол ҳаммамизга маълум. Шуни ҳисобга олиб музей ходимлари катта илмий-оқартув ишларини олиб бормоқда. Кўпгина маданият саройларида, маданият ҳамда истироҳат боғларида, мактаблар, кашшофлар дам олиш масканларида маъруза ўқиш, кўчма ва доимий кўргазмалар намойиш қилиш ташкил этиляпти.

Нодира АБДИРИМОВА.

Ўлкамизга олтин куз келди. Ёз бўйи кўм-кўк яшнаб турган дарахтлар зумрад тус ола бошлади. Гуллар, майсалар кўзни олгудек товланади. Худди ўз чиройини одамларга сўнгги бор кўз-кўз қилаётганга ўхшайди. На илож, куз...

Рустам Шарипов сурат-лавҳалари.

ЗАРАРНИНГ ҲИСОБИ ҚАНЧА?

БУГУН биз айрим корхона ва ташкилотларнинг фаолиятини текшириш оқибатида кўзга ташланган масалаларни муштарийларимиз ҳукмига яна ҳавола қилмоқдамиз. Бу сафар ўз бошига мустақил бўлган уста ширкат «Уйғониш» ва «Бинокор» кичик корхоналари, ёғочни умум йўсинда қайта ишлаш ва техник муқобиллаштириш корхонаси назоратдан ўтказилди. Маълум бўлишича учала корхонада ҳам табиатни муҳофаза қилиш масалаларига етарли даражада эътибор берилмас экан. Уларда ҳаво тозаловчи, газ ва чанг тозалагич жиҳозларини ишлатиш қоидаларига амал қилинмайди, саноат чиқиндилари эса ҳовлига уйиб қўйилаверади. Тошкент табиатни муҳофаза қилиш комитети назоратчилари талабга жавоб бермайдиган асбоб-ускуналар ўрнига янгиларини ўрнатиш хусусида тавсиялар берди. Йўл қўйилган хатолар учун «Уста» ширкати ишлаб чиқариши бошлиғи В. П. Холодков, «Бинокор» кичик корхонаси директори Ю. Ф. Косилов, «Уйғониш» кичик корхонаси бош муҳандиси Ё. Ғ. Ғуломов, цех бошлиғи Р. Х. Куликов, бош корхона директори Ф. И. Яминов устидан материаллар Сирғали райони ижроия комитети маъмурий комиссиясига топширилди.

«Узпишчепром»га қарашли тажриба-механика заводида вагранкаларда ҳаво тозалаш устахоналари йўқлиги металл конструкциялар цехида газкавшарлаш пости жиҳозланмагани, яна талай камчиликлар аниқланди. Бу ерда ҳам тегишли метериаллар Ҳамза район ижроия комитети маъмурий комиссиясига жўнатилди.

Бектемир районидаги тажриба ремонт-механика заводида шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети назоратчилари июнь ойида текширув ўтказишган эди. Оқибат нима бўлди денг? Қайта назоратда яна бир талай камчиликлар мавжудлиги, кўрсатиб ўтилганлари эса етарли барҳам топмагани аниқланди. Бу ердаги техник жараёнда ҳосил бўладиган моддалар инсон саломатлигига ниҳоятда жиддий таъсир кўрсатади. Наҳотки, шуни завод мутасаддилари билмасалар!?

Яқинда районнинг экологик ҳолатини ўрганиш комиссиясининг бир ойлик назорат ишлари тугади. Бектемир район ижроия комитетида барча корхоналарнинг раҳбар ходимлари иштирокида комиссия ўртага ташлаган масалалар муҳокама қилинди. Вазият жиддийлигини корхона раҳбарлари ниҳоят тушуниб етишармикан ёки ишга панжа орасидан қарашда давом этишаверармикин?

Шу ерда бир фикр туғилади: корхоналарнинг фаолияти район ижроия комитетларининг фақат маъмурий комиссияларида эмас, балки экологик комиссия иштирокида ҳам таҳлил қилинса бўлмайдими? Бу ҳар томонлама самара берар, боз устига депутатларимизни ҳам ҳаракатга келтирар эди.

Сирғали районидаги темир-бетон комбинатида сув муҳофазасини кўздан кечирганимизда, амалда қўлланилаётган тозалаш иншоотлари заводдан келаётган, яқин ерлардаги турар жойлардан тушаётган сизот сувлари ниҳоятда кўп миқдорда экани сабабли кутилганидек самара бермаётгани аниқланди. Сув таркибида органик моддалар ва нефть маҳсулотлари миқдори ортиб кетган. Корхона раҳбарлари кўп ҳолларда истаган миқдордаги жаримани тўлаб қутуламиз деб ўйласалар, хато қиладилар. Барбод бўлган сувнинг, ҳавонинг, тупроқнинг ўрнини ҳеч қанча жарима қопламайди.

«Таштекстильмаш» заводи оқава сувлари етарли тозаланмай Салор каналига ташланади. Оқибатда сувга хром, нефть маҳсулотлари меъёрдагидан бир неча марта кўп тушмоқда. Оқибатда «Таштекстильмаш» заводининг гальваник участкасини тўхтатиб қўйиш ҳақида кўрсатма берилди, завод бош муҳандиси ўринбосари С. В. Агешинга жарима солинди. Завод табиатга етказган зарар ҳисоблаб чиқилмоқда.

Худди шундай шаҳардаги 9 та автотранспорт корхонаси ҳамда 214 автомобиль бир ой давомида назорат кўригидан ўтказилди. 5-таксомотор парки, «Спецтранс»нинг 10-автопарки ҳар томонлама қаттиқ текширилди. Ушбу корхоналарда ҳавога чиқинди чиқариш манбалари қайд этилмаган, меъёрга мутлақо эътибор берилмаган. Ваҳоланки, бу ҳақда табиатни сақлаш комитетининг июль ойидаги мажлисида гапирилган эди.

Кўпгина корхоналар раҳбарлари қачон экология муаммоларига лоқайд эмас, рўй-рост қарашиб, жиддий чоралар кўрар экан?

Муборак ХОНХЎЖАЕВА,
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетининг бўлим мудири.

ХАСТА ҚОН ТОМИРЛАРИ

ШАҲРИМИЗ йил сайин кенгайиб, ободонлашиб бормоқда. Ҳосилдор ерларимизнинг камайиши ҳисобига завод, фабрикалар, катта-катта корхоналар қуриляпти, янги-янги турар жой даҳалари барпо этилмоқда. Аммо саноат ривожланиши билан бир қаторда экологияга мутлақо путур етказмаслигимиз керак. Ахир режа кетидан, маҳсулот кетидан қувиб, экологик тизимни қанчалар соддалаштириб юбордик. Ўзимиз ўз қўлимиз билан яратаётган мудҳиш воқеаларнинг оқибати нималар билан тугалланишини гарчи билиб турган бўлсак ҳам, табиатнинг турғун ҳолатини сақлаб қолишлик учун ҳеч қандай чора кўрмадик. Оқибатда олдимизда бири-биридан чигал муаммолар пайдо бўлди.

Тошкент вилояти рельефининг вужудга келишида оқар сувлар муҳим роль ўйнаган. Шаҳримизнинг шарқидан қуёш нурларида товланган Чирчиқ дарёсининг сувлари Тошкентдаги ўнлаб анҳорлар ва каналлар орқали қон томирлари каби таралиб кетади. Уларнинг энг муҳимлари Бўзсув, Бўрижар, Салор, Қорасув, Кайковус, Анҳор, Қорақамиш ҳисобланади. Бироқ аччиқ бўлса ҳам очиқ гапни айтамиз: баъзи кимсалар учун шу кавсар сувнинг қадр-қиммати йўқдек. Кейинги йилларда Салорга шаҳарнинг шарқий жанубий-шарқий қисмидаги, қуйи Бўзсувга эса шаҳарнинг шимоли-ғарбий қисмидаги ҳамма оқава ва ташлама сувлар келиб тушади.

Салор канали шаҳарнинг аҳолиси зич, саноатлашган районларидан оқиб ўтганлиги сабабли унга жуда кўп ифлос чиқинди ва оқава сувлар ташланади. Унинг қирғоғида жойлашган «Средазкабель», «Ташсельмаш», «Таштекстильмаш», Тўқимачилик комбинати, махсус мебель ишлаб чиқариш бирлашмалари, «Ўзбекбирлашув» комбинати, грампластинка заводи, 4-автобус парки, 7-таксомотор парки мутасаддилари бу нарсага мутлақо эътибор бермаяпти.

Ана шундай ҳолатни Қорасув каналида ҳам кўриш мумкин. Жумладан, Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бирлашмаси, 2-автобус парки, Тошкент қоғоз ишлаб чиқариш корхоналарида ишлатилган сувлар етарли даражада тозаланмасдан Қорасувга ташланмоқда.

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети ходимлари очиқ сув ҳавзаларини муттасил ифлос қилаётган корхона ва муассасаларнинг 23 раҳбарини жавобгарликка тортди ва катта миқдорда жарима солди. Зарар келтирган корхоналардан 101 минг сўм ундириб олинмоқда. Шу масала юзасидан Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети ҳайъатида қарор қабул қилинди ва зарур чоралар ишлаб чиқилди.

Сув, айниқса, тоза сув ҳам табиат, ҳам жамият мулки. Табиатнинг ҳам, таъбир жоиз бўлса, жони бор. Қўполроқ муносабатда бўлсангиз оғрийди. Сувдан ҳам оқилона фойдаланмасак, тежаб ишлатмасак оғир оқибатларга олиб келади. Сув уй-жой ёки дов-дарахтлар сингари жиддий эътиборимизга бугун муҳтож. Буни унутишимиз асло мумкин эмас.

Жаъфар МИРРАҲИМОВ,
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети бош йўриқчисининг ўринбосари.

Шаҳримизда нима кўп — хиёбонлар кўп. Уларнинг бағридаги дов-дарахтлар ям-яшил бўлиб кўзни қувонтиради. Хиёбон оралаб сайр қилмоқчи бўлсангиз эҳтиёт бўлинг: суратдаги ғаройиб жойларга ҳам тўғри келиб қоласиз. Бу шаҳримизни тоза сақловчи мутасаддилар эътиборидан четдага ўхшайди. Афсуски бу каби манзарага исталган хиёбонда, исталган соатда дуч келасиз.

СУРАТДА: Ўзбекистон 50 йиллиги шоҳ кўчасидаги «ажиб манзара»дан бири тасвирланган.

ИККИНЧИ ДАРАЖАЛИМИ?

ШАҲАР табиатни муҳофаза қилиш комитетининг кенгайтирилган мажлисида атроф-муҳитни ҳимоя қилиш борасидаги тадбирлар айрим корхона ва муассасалар томонидан қандай бажарилаётгани кўриб чиқилди. Натижа шуни кўрсатдики, ўтган 6 ой мобайнида сувни ифлосланишдан сақлайдиган 19 та тадбир амалга оширилди.

Сувни тоза сақлаш тадбирлари асосан «Сувсоз» трести ҳисобига тўғри келади. Шуни айтиб ўтиш керакки, бу жамоа ҳар қанча таҳсинларга лойиқдир. Шаҳримизнинг корхоналари белгилангандан ташқари атроф-муҳит муҳофазасига 461 минг сўм сарфланди. Ҳаммаси бўлиб ярим йил ичида шаҳримиз ташкилотлари ва корхоналари сувни тоза сақлаш ишларига 7932,57 сўм сарф қилдилар. Суткасига 3513,30 кубметр сувни қайта ишлаш қурилмалари ишга тушгани йилига 842,82 минг кубометр сувни тежаш имконини берди. 32,1 километр ер ости тозалагич қувурлари ишга туширилди.

Якун қилиб айтадиган бўлсак шу йилнинг биринчи ярмида 155 та катта-кичик чора-тадбирлар ишлаб чиқаришга жорий этилди.

Бир қараганда қилинган ишлар ва сарф-харажатлар бир мунча сезиларли бўлишига қарамай табиатни муҳофаза қилиш ишлари талабга тўла жавоб беради деб бўлмайди. Йилнинг биринчи ярмига мўлжалланган 207 тадбирдан атиги 123 таси тўла-тўкис бажарилди, холос. Нима, бу иккинчи даражали ишми?

Акмал Икромов районида жойлашган ташкилотлар табиатни муҳофаза қилиш учун тузилган тадбирлар режасини 23, 3 фоиз, Фрунзе районида — 34 фоиз, Куйбишев районида 32,9 фоиз, Октябрь районида эса 58,9 фоиз қилиб бажаришди.

Айрим йирик корхоналар: «Средазкабель», ТашТЭЦ, ТашЭКС, «Ўзбекбирлашув» комбинати, «Узвторцветмет» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент ёғ-мой комбинати, «Средазгазавтоматика» заводи, Тошкент кимё-доришунослик заводи, Тошкент тепловоз таъмирлаш заводи, «Орзу» чарм буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмаси ва бошқа бир қанча ташкилотлар ўз зиммаларига олган тадбирларни бажармадилар. Бу аввалambор, ўз ички имкониятларини аниқламаганликлари, моддий-техника таъминоти базасини яратмаганлари ҳамда атроф-муҳитни ҳимоя қилишдек муҳим ишга эътиборсизлик билан қаратганликлари оқибатидир.

«Компрессор» заводида эса (директори Фрошгейзер) сув иситиш қозони ўрнатилган хонада ҳавога чиқариладиган зарарли чиқиндиларни тозалагич ўрнатилмади. Тошкент кимё-доришунослик заводида (директори Раҳматуллаев) ўта чанг чиқадиган кепак тўқиш бўғинида ўрнатилган ҳаво тозалагич мосламаси қайтадан таъмир этилмаган. Бу каби камчиликлар кўплаб ташкилотлар ишида мавжуд.

Табиатни муҳофаза қилиш барчамизнинг муқаддас бурчимиз экан, экологик ҳолатни яхшилаш масаласига барча ташкилотлар, уларнинг раҳбарлари эътиборни кучайтиришлари, олдиндан белгиланган режаларни тўлиқ амалга оширишлари лозим.

Тўхтасин ҲАМИДОВ,
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитетининг ходими.

⊙ ЖАМОАТЧИЛИК ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Умида КАРИМОВА, Надежда ПАНЯКШИНА, Тўлқин РАСУЛЕВ, Темур УБАЙДУЛЛАЕВ, Сергей УТКИН, Муборак ХОНХЎЖАЕВА.

⊙ МУҲАРРИРИЯТ МАНЗИЛГОҲИ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй. Телефонлар: 33-45-84, 32-58-85.

⊙ ТОШКЕНТ ШАҲАР ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ КОМИТЕТИНИНГ МАНЗИЛГОҲИ: 700078, Намойишлар хиёбони, 5-уй. Телефон: 44-54-96.

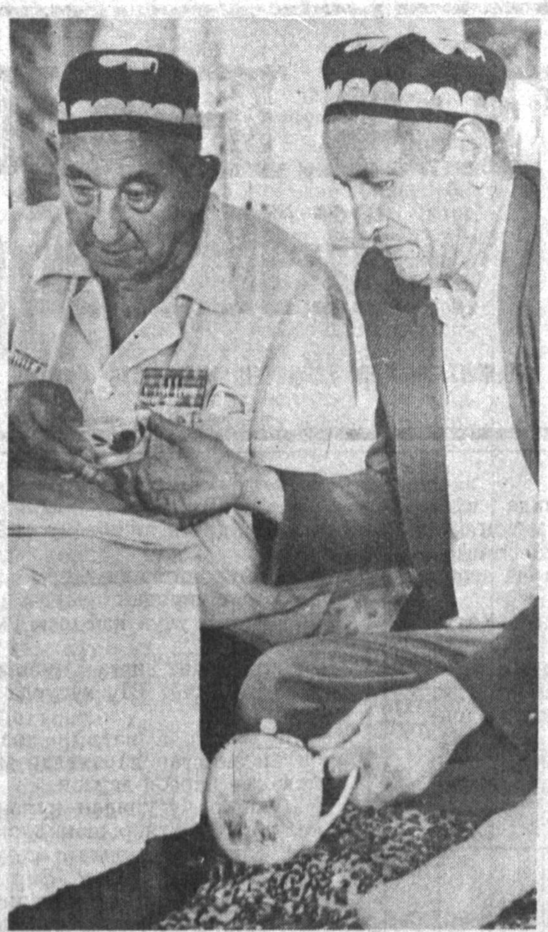

1991 йил—Ўзбекистонда Алишер Навоий йили

«Бодомзор»да навоийхонлик

ҲАЗРАТ Мир Алишер Навоий таваллудининг 550 йиллиги тантаналари бошланишига саноқли кунлар қолаяпти. Шу боисдан жойларда шонли санага бағишлаб кўпгина хайрли ишлар амалга оширилмоқда. Ана шундай ибратли тадбирлардан бири яқинда пойтахтимизнинг Киров районидаги «Бодомзор» маҳалласида ўтказилди. Чойхона ҳовлиси байрамона безатилган. Бино пештоқи даҳо портрети, ҳикматли сатрлар битилган турли хил чинорлар бир-бири билан уйғунлашиб кетган.

Кечага ташриф буюрган навоийшунос олимлар, тарихчилар, журналистлар, хонандаю созандалар, қўшни Ғиёс Умаров, «Ўрикзор», Абулқосим Фирдавсий номли маҳаллаларнинг вакиллари ҳам давра тўридан ўрин олишган.

Тантанали кечани маҳалла комитетининг раиси Шуҳрат Жалолов очиб, меҳмон ва мезбонларни буюк шоир ва мутафаккир маъракаси билан чин дилдан муборакбод этди. Даврани бошқарган маҳалла фаоли, техника фанлари номзоди Нуъмон Нормуҳаммедов улуғ шоир ва мутафаккир ҳақида қисқача гапириб навоийхонликни бошлаб беради.

Даврага ташриф буюрган меҳмонлардан тарих фанлари номзоди, тантанали кечанинг сценарий муаллифи Билол Аминов, навоийшунос олимлардан филология фанлари доктори, профессор Алибек Рустамов, доцент Ҳасанхўжа Муҳаммадхўжаев, СССР халқ таълими аълочиси, доцент Фатҳулла Зикриллаев, химия фанлари доктори, профессор Эргаш Орипов ва бошқалар буюк даҳо ҳаёти ва ижоди ҳақида мароқ билан сўзладилар. Шунингдек, Киров район халқ таълими бўлимига қарашли 70, 105-ўрта мактабларнинг бадиий ҳаваскорлик жамоалари ҳам Навоий асарларидан намуналар ўқишда ҳамда буюк даҳога бағишланган қизиқарли номерларни ижро этишди.

Кечада Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Орифхон Хотамов, Аҳролхон, Исмоилжон, Маҳамадхон Хотамовлар, Шавкат Сўфихонов, Тошкент Давлат консерваториясининг ўқитувчиси, Малайзияда ўтказилган Осиё мамлакатлари мусиқа мероси фестивали ғолиби Рифатилла Қосимовлар Навоий қўшиқларини ижро этиб, даврага файз киритишди.

Тантанали кеча йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Эркин ТЎЛАГАНОВ.

● **СУРАТЛАРДА: «Бодомзор» маҳалласида ўтказилган тантанали кечадан лавҳалар.**

Абдувоҳид Тўраев суратлари.

Ҳар тўғрида

КЎЧА НОМИ ЎЗГАРМАЙДИГАН БЎЛДИ

БРЮССЕЛЬ. Бельгия пойтахтининг марказий кўчаларидан бирининг номи аввалги ҳолида сақланиб қоладиган бўлди. У Сталинград кўчаси деб аталарди. Брюссель муниципал кенгаши бу шох кўчани Горбачев номи билан аташ тўғрисидаги таклифни рад этди. Бу таклифни илгари сурган депутатлар ўз мақсадларини СССРнинг ҳозирги президенти мамлакатда туб ислоҳотлар жараёнини бошлаб бергани, Сталин эса кўпдан-кўп жиноятлар ҳамда ҳору-зор қилинган миллионлаб кишиларнинг ҳаёти учун жавобгар эканлиги билан асослаган эдилар.

Бироқ кенгаш аъзоларининг кўпчилиги бу фикрга қўшилмади. Брюссель бургомистри Эрве Бруон мунозарага якун ясаб таъкидлаганидек, «Сталинград» сўзи фақат мустабит ҳокимиятни эслатибгина қолмай, бошқа бир диктатура — фашизм устидан қозонилган ғалабанинг рамзи эканини таъкидлади.

«ШАХСИЙ АВТОМОБИЛСИЗ ЕТТИ КУН».

БОНН. Остап Бендернинг «Автомобиль — ҳашам эмас, балки ҳаракат қилиш воситасидир» деган машҳур гапи Ғарбий Германиянинг Вюрцбург округида ўз маъносини тез орада йўқотиши мумкин. ДПА агентлигининг хабар қилишича, бу ерда сентябрь охирларида «шахсий автомобилсиз етти кун» шиори остида одатдан ташқари тадбир ўтказиш режалаштирилган.

Тадбирда қатнашишга рози бўлган округ аҳолиси ҳафта мобайнида ўз машиналарида юрмасликлари, фақат жамоат транспорти — автобус ёки шаҳар атрофида қатнайдиган поездлардангина фойдаланишлари керак бўлади. Йўловчилар транспорти маҳаллий фирмаси уларнинг округ доирасида бепул юришини таъминлайди.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

«НИГОҲ» ФИРМАСИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

(Хадра майдони)

27 СЕНТЯБРДА — СОАТ 19.00 ДА;
28 СЕНТЯБРЬ СОАТ 16, 19.00 ДА,
29 СЕНТЯБРЬ — СОАТ 15, 18.00 ДА
ЎЗБЕК ЭСТРАДА ЮЛДУЗЛАРИ ИШТИРОКИДА
ГАЛА-ШОУ ПРОГРАММАСИНИ
НАМОЙИШ ЭТАДИ
«БОЛАЛАР» ГУРУҲИ
ЯНГИ ПРОГРАММА, 4-АЛЬБОМ,
бадиий раҳбар — Ҳ. СОДИҚОВ.
«ЭСКИ ШАҲАР» ГУРУҲИ.
Бадиий раҳбар — Р. ШАРИПОВ.
«ШАҲЗОД» гуруҳи.
Бадиий раҳбар — Р. ХОЛИҚОВ.
ва
(янги қизиқарли программа билан)
НАРГИЗА ЗОКИРОВА
Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-17-81, 44-29-04.
Касса соат 10 дан 19.00 гача ишлайди.

МАМЛАКАТИМИЗ БЎЙЛАБ ВА ХОРИЖГА ҚИЗИҚАРЛИ САЁҲАТНИ ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ!

НОВИЙ РАЗДОЛГА («Каштан» пансионати, даволаш билан) — **28 сентябрдан 17 октябргача — баҳоси 1061 сўм;**
ОДЕССАГА (шаҳар меҳмонхоналари) — **4 октябрдан 8 октябргача;**
СЕВАСТОПОЛГА («Қрим» меҳмонхонаси) — **4 октябрдан 18 октябргача баҳоси 994 сўм;**
СИМФЕРОПОЛЬ—АЛУШТА—СЕВАСТОПОЛГА — 30 сентябрдан 13 октябргача — баҳоси 898 сўм;
КИСЛОВОДСККА (ошқозон аъзоларини даволаш билан) — **баҳоси 1232 сўм;**
ПЯТИГОРСККА (ошқозон аъзоларини даволаш билан), **«Гермес» саёҳатчилар комплекси — баҳоси 1290 сўм;**
ЕССЕНТУКИГА (ошқозон аъзоларини даволаш билан) — **хусусий сектор — баҳоси 1074 сўм;**
ЛЬВОВГА (шаҳар меҳмонхоналари) — **баҳоси 662 сўм;**
КИЕВГА (шаҳар меҳмонхоналари)
ЧИМЁНГА (10 кунга) — **25 сентябрдан 5 октябргача, 5 октябрдан 15 октябргача — баҳоси 295 сўм;**
«ЧИМЁН» САЁҲАТЧИЛАР КОМПЛЕКСИГА (дам олиш куни маршрути — **20 сентябрдан 22 октябргача, 4—6 октябрга — баҳоси 87 сўм;**
САНКТ-ПЕТЕРБУРГГА (интурист меҳмонхонаси) — **ХЕЛЬСИНКИГА** (2 кунга), **меҳмонхона — 16—20 ноябрга, 28 ноябрдан 2 декабргача 10—14 декабрга, 22—26 декабрга;**
МАКЕДОНИЯГА (Скопье) — **ГРЕЦИЯГА** (Солоники) — **9 кунга — 28 ноябрдан 6 декабргача;**
НЕПАЛГА — 9 кунга (йўлланма баҳосига 100 доллар киради);
САНКТ-ПЕТЕРБУРГГА (интурист меҳмонхонаси) — **8—13 октябрга — баҳоси 729 сўм.**
Манзилимиз: Луначарский узун кўчаси, 42, телефонлар: 68-98-42, 68-98-43.
«ЧОТҚОЛ» САЁҲАТ ФИРМАСИ.

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

МАЛАКАЛИ ТИКУВЧИ-МОТОРИСТКАЛАРНИ (3, 4, 5 разрядли) ВА ТИКУВЧИ ШОГИРДЛАРИНИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ

ТОШКЕНТ ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИДА

қизлар чеварлардек чет эл газламаларидан

ХОТИН-ҚИЗЛАР КЎЙЛАКЛАРИНИ, ЁМҒИРПЎШЛАРИНИ, КОСТЮМЛАРИНИ, БОЛАЛАРНИНГ КЎЙЛАК ВА КОСТЮМЛАРИНИ ТИКИШНИ ЎРГАНИБ, УЧ ОЙ МОБАЙНИДА ИХТИСОСЛИК ЭГАЛЛАШЛАРИ МУМКИН.

Шогирднинг маоши (уч ой мобайнида) — 70 сўм ўқишдан сўнг ишбай-мукофотли маош тўланади.

Бирлашмада ходимларнинг меҳнат қилиши ва дам олиши учун қулай шароитлар яратилган: 3 та болалар боғчаси, санаторий-профилакторий ишлаб турибди. Сижжак худудида (тоғли жойда) дам олиш зонаси бунёд этилмоқда. Шаҳарнинг олис чеккаларида яшовчи ишчилар транспорт билан таъминланади. Улар эрталаб 1-смена бошланиши олдидан ишхонага ва кечқурун 2-смена тугаганидан сўнг уйга элтиб қўйилади.

Тикувчи ихтисослиги шахсан ўзингизга ҳам фойдали бўлиши мумкин — бозор муносабатлари шароитида чеварлик касби асло ортиқча эмас.

ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛГОҲЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНГ:

Ш. Руставели кўчаси, 12, кадрлар бўлимига ёки Саҳибоев кўчаси, 22, бирлашма филиалига («Кўкча» бекати)
Телефонлар: 56-32-13, 42-56-89.

ТОШКЕНТ ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

Шарқ мамлакатларидаги халқ ижодиёти анъаналари руҳига йўғрилган ўзига хос буюмлар ишлаб чиқариш бўйича

ТОШКЕНТ ЗАРГАРЛИК ЗАВОДИНИНГ ЯНГИ УЧАСТКАСИДА ИШЛАШ УЧУН **УСТА ЗАРГАРЛАР КЕРАК**

БУНДАЙ ҚЎЛИ ГУЛ ЗАРГАРЛАР ЎЗЛАРИНИНГ ИЖОДИЙ ЎЙ-ХАЁЛЛАРИНИ БЕТАКРОР ХУСУСИЙ БУЮМЛАРГА ЖО ҚИЛИШЛАРИ МУМКИН.

Ишга жойлашиш учун ўзингизнинг хомаки чизгиларингизни ёки ясаган буюмларингизни тақдим этишингиз мумкин.

МЕҲНАТ ҲАҚИ: дастлабки икки ойда — келишувга кўра, кейинчалик эса — ишбай тўланади.

Завод манзили: Тошкент шаҳри, Чилонзор даҳаси, Д-20 мавзеси, 46-уй (6, 11, 19, 23-троллейбуслар; 29, 69, 78, 87-автобуслар).

Телефонлар: 74-71-84, 74-74-28.

ТОШКЕНТ ЗАРГАРЛИК ЗАВОДИ.

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТ МЕҲМОНЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Улуғ ўзбек шоири ва мутафаккири АЛИШЕР НАВОИЙ туғилган кунининг 550 йиллиги муносабати билан

26—29 СЕНТЯБРЬ КУНЛАРИ

НАВОИЙ НОМИДАГИ ТЕАТР МАЙДОНИДА

КАТТА КИТОБ БОЗОРИ

ТАШКИЛ ЭТИЛАДИ

Китоб бозорида А. НАВОИЙнинг асарлари ва бошқа хилма-хил китоблар таклиф этилади.
КИТОБ БОЗОРИГА МАРҲАМАТ!
«ТАШКНИГА» ТОШКЕНТ ШАҲАР КИТОБ САВДОСИ ИДОРАСИ.

1991 ЙИЛ 21—29 СЕНТЯБРЬ КУНЛАРИ

ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИНИНГ
ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ
КЎРГАЗМА КОМПЛЕКСИ АСОСИЙ ҚУРИЛИШ ПАВИЛЬОНИДА

ҲИНДИСТОН САВДО КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Кўргазмани: бизнесменлар ва мутахассислар иш кунлари соат 10 дан 13 гача, барча хоҳловчилар эса соат 14 дан 18 гача, шанба ва якшанба кунлари соат 10 дан 18 гача бориб кўришлари мумкин.

Кўргазмада давлат ва хусусий секторга қарашли етакчи ҳинд компанияларининг саноат маҳсулоти ва технологияси намойиш этилади. Тошкентда 10 кун мобайнида иш олиб борадиган кўргазмада раҳбарлик бўғинидаги мутахассислар хизмат сўзлашувларини ўтказадилар, шунингдек, технология ҳамкорлик ва қўшма корхоналар муаммоларини муҳокама қиладилар.

Агар Сиз ишбилармон ёки бизнесмен бўлсангиз — бу кўргазма Сиз билан Ҳиндистонлик ишбилармон шеригингиз учун муваффақиятта эришиш имкониятидир.

Қуйидаги бўлимлар кўргазмада намойиш этилади; машинасозлик, электроника, компьютерлар, уй-рўзғор буюмлари, доришунослик ва пардоз-андоз, буюмлари, чарм буюмлар, тўқимачилик, ҳунармандчилик маҳсулотлари ва истеъмол моллари, лойиҳавий-маслаҳат хизматлари ва ҳоказолар.

Кўргазма: Ҳиндистон Савдо Ярмаркалари Бошқармаси ва Ўзбекистон Республикаси Савдо ва саноат палатаси томонидан ўтказилади.

Мулоқот телефонлари: 39-11-80, 39-11-87, 34-40-51.

Ўрта Осиё темир йўл бошқармасининг
«БИЛИМ» ЖАМИЯТИ ТАШКИЛОТИ
мнемотехника қоидалари ва тавсияларига таянган ҳамда бир неча машғулот давомида араб ёзувини ўрганиш сирларини Сиз билан ўртоқлашишга тайёр.

Бир ойдан кейин Сиз араб имлосида ўзбек ёки бошқа бир тилда бемалол ўқиб ёзадиган бўласиз.

Машғулотлар икки хил хат — насх ва настаъликдан фойдаланган ҳолда ўзбек ва рус тилларида олиб бориладу.

ДАСТЛАБКИ ЙИҒИЛИШ — 20 СЕНТЯБРЬ СОАТ 18.00 ДА ЎТКАЗИЛАДИ.
Телефонлар: 32-46-82, 62-22-09.

21, 24, 32, 33, 34, 35-АТС АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Метронинг Юнусобод йўналиши қурилиши ва шу билан боғлиқ ҳолда телефон тармоғи иншоотларининг таъмирланиши муносабати билан

ШУ ЙИЛНИНГ 13 ОКТЯБРИГАЧА

кўрсатилган АТСларда алоқа сифати ёмонлашади ҳамда шаҳарлараро телефон станциясига чиқиш қийинлашади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ВА РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

ОРОЛ ВА ОРОЛБЎЙИНИ АСРАШ ҚЎМИТАСИ
«ОРОЛ» ҳайрия тижорат маркази
Оролбўйи аҳолисига
1991 ЙИЛ 1—9 ОКТЯБРЬ КУНЛАРИ
ОРОЛБЎЙИ НОҲИЯ ВА ВИЛОЯТЛАРИДА

ХАЛҚАРО ХАЙРИЯ КУНЛАРИ БЎЛИБ ЎТАДИ

2—7 октябрь — ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ЖУМҲУРИЯТИ (Мўйноқ, Қўнғирот, Нукус, Кегейли, Чимбой, Тахтакўприк, Қораўзак, Амударё) **ноҳияларида;**

7—8 октябрь — ХОРАЗМ ВИЛОЯТИ ХИВА НОҲИЯСИДА;

8—9 октябрь — БУХОРО ВИЛОЯТИ (Учқудуқ, Томди) **ноҳияларида;**

9 октябрь — ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЎЗ ИШИНИ ЯКУНЛАЙДИ.

ОРОЛ ХАЙРИЯ КУНЛАРИГА ОРОЛ ВА ОРОЛБЎЙИНИ АСРАШ ҚЎМИТАСИ РАИСИ, ПРОФЕССОР, РЕСПУБЛИКА ХАЛҚ ДЕПУТАТИ — ПИРМАТ ШЕРМУҲАМЕДОВ РАҲБАРЛИК ҚИЛАДИ.

Оролбўйи ахолисига хайрия кўрсатиш иштиёқида яшаётган ҳиммати баланд инсонларни қуйидаги манзилга мурожаат этишларини илтимос қиламиз: Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 1-уй, Қўнғироқ: 32-07-48.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 18/IX да Севги тумори, 21/IX да Фауст, 22/IX да Золушка (12.00), Масхарабозлар (19.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/IX да Куёв, 19/IX да Жонимни ол, жонгинам, 20/IX да Олтин девор, 21/IX да Афандининг беш хотини, 22/IX да Жар.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 18/IX да Фарҳод ва Ширин, 19/IX да Ака-ука совчилар, 20/IX да Паранжи сирлари, 21/IX да Кулги ва шодлик кечаси.

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/IX да Искандар, 19/IX да Майсаранинг иши, 20/IX да Фармонбиби аразлади, 21/IX да Кулги ва қўшиқ кечаси, 22/IX да Алдагани хотин яхши (премьера).

Тошкент шаҳар Октябрь районидаги 262-ўрта мактаб томонидан **Умаров Ғайрат Муродович** номига берилган Е 299996 номерли йўқолган

САККИЗ ЙИЛЛИК МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ ГУВОҲНОМА

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

КИНО

18 СЕНТЯБРЬ

А. Навоий номидаги Санъат саройи — «СЕНИНГ МУҲАББАТИНГ» (17.00, 20.00, Ҳиндфильм). «БОКСЧИ» (19.00, кичик зал).

Фурқат — «СИНДБОД ВА ЙЎЛБАРСНИНГ КЎЗИ» (18.30, 20.45).

Москва — «КЎЧА ОВЧИСИ» (17.00, 19.00, 20.40).

Шарқ — «ШАРҚИЙ ЙЎЛАК ЁКИ ....ЧА РЭКЕТ» (18.30, 20.40).

Ёшлик — «ТЎҚНАШУВ» (жуфт соатларда).

19 СЕНТЯБРЬ

А. Навоий номидаги Санъат саройи — «СЕНИНГ МУҲАББАТИНГ» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00, Ҳиндфильм) «БОКСЧИ» (10.00, 13.00, 16.00, 19.00, кичик зал).

Фурқат — «СИНДБОД ВА ЙЎЛБАРСНИНГ КЎЗИ» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45).

Тошсовет — «ТЎҚНАШУВ» (9.30, 11.00).

Москва — «КЎЧА ОВЧИСИ» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.40).

Шарқ — «ШАРҚИЙ ЙЎЛАК ЁКИ .... ЧА РЭКЕТ» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.40).

Ёшлик — «ТЎҚНАШУВ» (жуфт соатларда).

1992 йил учун «Оқшом»га обуна давом этмоқда. Йиллик обуна нархи—25 сўм 68 тийин, ярим йилга—12 сўм 84 тийин. Нашр кўрсаткичи—64690.

МУАССИС
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Ҳамма эълонлар ва тижорат хабарларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг эълонлар бўлими тайёрлаган. Маълумотлар ва эътирозлар учун телефон: 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700000, ГСП, Тошкент, «Правда» рўзномаси кўчаси, 41

79.278 нусхада чоп этилади. Нашр кўрсаткичи 64690. Буюртма 5823. Босмага бериш вақти 11.30. Босмага берилди 11.30 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10